

PLA

AGRICULTURES URBANES VLC

DOCUMENT III

PLA D'ACCIÓ AGRICULTURES URBANES

**AJUNTAMENT
DE VALÈNCIA**

IMPULSA

**AJUNTAMENT
DE VALÈNCIA**

ORGANISME AUTÒNOM MUNICIPAL DE PARCS I JARDINS SINGULARS I
ESCOLA MUNICIPAL DE JARDINERIA I PAISATGE (OAM)

Coordinació:

Elisa Gimeno, Coordinadora General de l'Àrea d'Ecologia Urbana

Josep Tamarit, Director-Gerent de l'OAM Parcs i Jardins Singulars i Escola
Municipal de Jardineria i Paisatge

Natxo Lacomba, Cap de Servei de Jardineria Sostenible

Tonetxo Pardiñas, Coordinador Tècnic del Servei de Jardineria Sostenible

Josep Manuel Pérez, Cap de Secció d'Agricultura i Horta

EQUIP REDACTOR

CERCLE, Territorio, Paisaje y Arquitectura Coop. V.

Coordinació:

Ignacio Díez Torrijos, enginyer agrònom, màster en paisatge.

Vanessa Calabuig Tormo, enginyera agrònoma, màster en paisatge

Equip tècnic:

Anna Bonet Asensi, arquitecta, màster en paisatge

Elena Verdejo Álvarez, arquitecta

Mar Roca Mora, Graduada en Ciències de la Mar, Màster en Gestió Integrada
d'Àrees Litorals.

PLA

AGRICULTURES URBANES VLC

DOC. III
PLA D'ACCIÓ AGRICULTURES URBANES

DOCUMENTS DEL PLA D'AGRICULTURES URBANES VALÈNCIA

Maig 2021

DOC. I. DOCUMENT DE DIAGNOSI
DOC. II. DIAGNÒSTIC PARTICIPATIU
DOC. III. PLA D'ACCIÓ AAUU

PLA

AGRICULTURES URBANES VLC

PLA D'ACCIÓ AGRICULTURES URBANES

	Pg ▼
1. DEFINICIÓ DEL PLA	05
1.1 Definició i objectius estratègics.	
1.2 Directrius d'implantació	
1.2 Eixos estratègics	
1.3 Línies i accions estratègiques	
1.4 Cronograma	
2. FITXES DE LES ACCIONS	29
3. ESTIMACIÓ ECONÒMICA	89
A_ANNEX: MASTERPLA AAUU VALÈNCIA	

1 DEFINICIÓ DEL PLA

1 DEFINICIÓ DEL PLA

1.1 DEFINICIÓ I OBJECTIUS ESTRATÈGICS

01 RECUPERAR VINCLES AMB L'HORTA I POTENCIAR EL MODEL AGROECOLÒGIC

L'agricultura urbana ha de contribuir a la recuperació, reinvençió i creació d'antics i nous vincles d'unió entre l'Horta i la Ciutat generant sinergies entre totes dues i equilibrant els diferents àmbits com el productiu, l'ambiental i el social, així com l'augment de les oportunitats de producció agroecològica.

02 RECONÉIXER ELS SERVICIS AMBIENTALS QUE APORTEN LES AGRICULTURES URBANES

Les agricultures urbanes aporten beneficis ambientals com són la protecció de la biodiversitat i del sòl agrícola, l'adaptació i resiliència enfront del canvi climàtic contribuint a combatre l'efecte illa de calor, previndre inundacions, millorant la biodiversitat urbana i altres servicis ecosistèmics, o com a peça de la infraestructura verda per a la millora de la sostenibilitat urbana.

03 DEFINIR CRITERIS D'IMPLANTACIÓ O DESENVOLUPAMENT

L'agricultura urbana representa una manera de contribuir a l'equilibri de les ciutats, en les quals una planificació sustentable és imperativa. Això serà possible únicament si existeix un interès per part dels òrgans de decisió per a prendre les iniciatives existents i incorporar-les dins de la planificació de les ciutats.

04 POTENCIAR ELS BENEFICIS SOCIALS_GOVERNANÇA & COORDINACIÓ

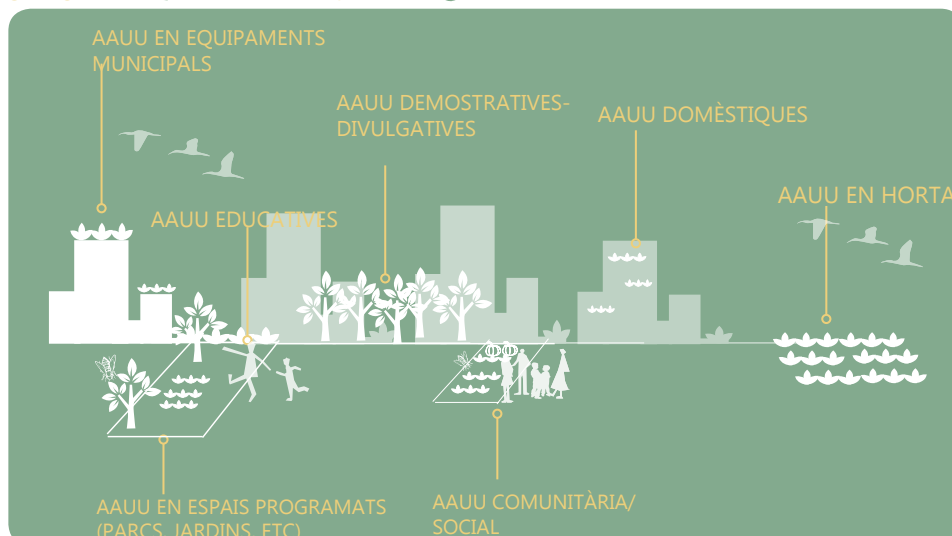
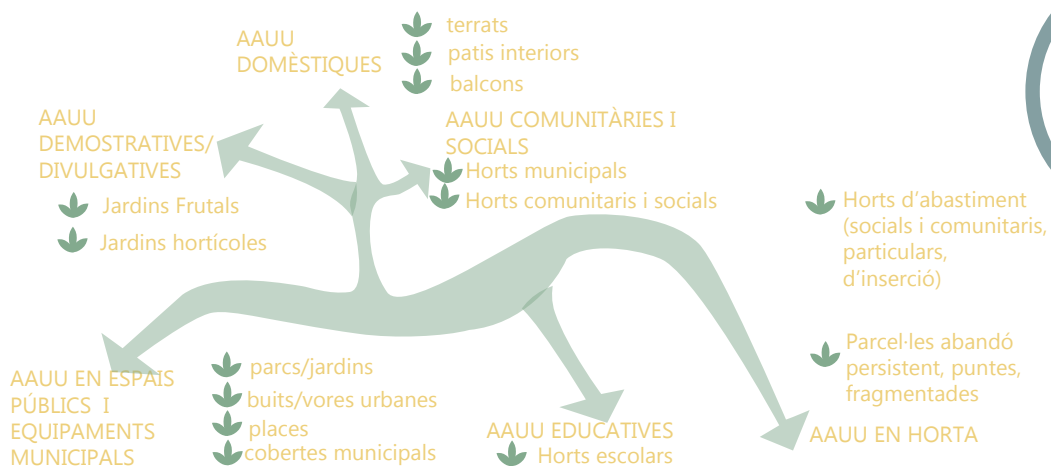
L'agricultura urbana afavorix la participació i la cohesió social, l'intercanvi de coneixements i les relacions intergeneracionals, salut tant en l'àmbit físic com psicològic, com a activitat d'oci, l'agricultura urbana aporta múltiples beneficis a qui la practica, té efectes terapèutics, entre altres servicis socioambientals.

Serà un repte desenvolupar mecanismes per a potenciar l'activació local de l'agricultura urbana i fer-ho també com a instrument pedagògic i de sensibilització, i de posada en valor del procés participatiu i la construcció col·lectiva.

El **Pla d'Agricultures Urbanes de València** és el full de ruta que planifica les actuacions necessàries per a impulsar l'agricultura urbana en la ciutat de València.

El Pla s'encaixa en la visió estratègica de València com a ciutat neta, saludable, verda, natural, solidària i integradora. Fet a la mesura de les persones, en la conservació i millora dels seus actius ecosistèmics i socioambientals, en la seua idiosincràsia, i en les seues característiques clau. El futur Pla Verd i de la Biodiversitat contempla la incorporació del Pla d'Agricultures Urbanes, considerant estos espais com a peça verda dins de la ciutat i part de la Infraestructura Verda de la mateixa.

1 DEFINICIÓ DEL PLA

1.2 Definició dels eixos i línies estratègiques

El Pla d'Agricultures Urbanes s'estructura en tres eixos o àrees principals de treball:

Eix 1: Territori i ciutat

Eix 2: Agroecologia i biodiversitat

Eix 3: Governança i societat

Estos eixos són el marc estratègic per a la síntesi de la informació, per a la comunicació del pla i per a afavorir un espai de construcció social del diagnòstic i les propostes del pla d'acció.

El Pla d'Acció d'AAUU és un primer document amb la finalitat d'abordar les agricultures urbanes a la nostra ciutat, que assenyalava les línies estratègiques i proposa accions concretes que han sigut validades amb un ampli ventall d'agents per a poder implementar-les a curt, mitjà o llarg termini.

Es considera que, este document ha de ser un full de ruta obert, inclúsiu i dinàmic, per tant, ha d'estar a disposició de la ciutadania per a la seua consulta i ha de servir de document de

treball per a les entitats encarregades d'implantar-ho.

El pla haurà d'articular l'estructura per a impulsar-ho i la participació real dels agents en un procés de co-construcció conjunta.

1 DEFINICIÓ DEL PLA

01 | TERRITORI-CIUTAT

L'Eix 1: Territori i Ciutat es correspon amb tot el relacionat amb el medi físic, On s'implanten o s'implantaran les agricultures urbanes?. És a dir, ací es treballen les qüestions referents a planificació, la tipologia dels espais, els criteris d'implantació, d'integració paisatgística, la normativa, etc.

Contempla la relació de les agricultures urbanes en el territori on s'inserixen i les relacions amb la ciutat.

L'eix compta amb tres línies estratègiques com és la millora en la implementació de les agricultures urbanes, la integració paisatgística i com s'integren en la infraestructura verda local i supralocal.

01 | Millora de la implementació de les agricultures urbanes en la ciutat

Es planteja com un gran repte aconseguir el reconeixement de les agricultures urbanes dins de la ciutat. Durant el procés ha sigut reiterat que les agricultures urbanes haurien de ser més rellevants en la planificació urbana de la ciutat perquè actualment no ho són.

Per tal d'aconseguir els objectius, esta línia integra accions com la identificació d'espais d'oportunitat per a poder implantar agricultures urbanes, definir les tipologies possibles que han de poder-se desenvolupar amb uns criteris, aprofitar equipaments existents, etc.

02 | Millora de la integració paisatgística de les agricultures urbanes

La finalitat de la línia de treball es aconseguir una adequada integració de les agricultures en la nostra ciutat. S'ha observat que no hi ha actualment criteris d'integració i són moltes les diferents tipologies que apareixen. La línia contempla accions per elaborar guies i suggerir mesures d'integració paisatgística, vinculades a programes de suport i acompanyament.

Integració no vol dir homogeneïtzació sinó dins de la diversitat d'experiències d'horts actualment existents, oferir alternatives, criteris i millorar la qualitat paisatgística dels diferents espais sense perdre la idiosincràsia d'estos.

03 | Foment de la infraestructura verda integrant les agricultures urbanes

Esta línia estratègica persegueix integrar les agricultures urbanes dins de la infraestructura verda local, és un repte que anirà de la mà del futur Pla Verd i de la Biodiversitat.

L'objectiu es potenciar la infraestructura verda dels diferents barris i districtes posant en relació a la població amb els horts, espais d'agricultura urbana, els parcs i equipaments mitjançant corredors ciclopeatonals, connectant els recursos locals i de proximitat i amb l'Horta.

1 DEFINICIÓ DEL PLA

02 | AGROECOLOGIA I BIODIVERSITAT

L'eix 2: Agroecologia i Biodiversitat contempla el com, és a dir, de quina manera s'implantaran, quins mètodes de cultiu s'empraran, quins criteris de sostenibilitat i bones pràctiques es definiran.

Les tres línies de treball són la promoció del model agroecològic a la ciutat, el foment de la biodiversitat en els espais d'agricultura urbana

i la formació, acompanyament i assessorament a les iniciatives d'agricultura urbana.

01 | Promoció del model agroecològic a la ciutat

La promoció de l'agroecologia és una de les línies a desenvolupar pel pla, amb la finalitat d'acostar la ciutadania a l'agricultura urbana, donant suport a les iniciatives ciutadanes en esta matèria per a contribuir a una ciutat més sana, inclusiva i sostenible. Definir uns criteris comuns de sostenibilitat i bones pràctiques per a que l'agricultura dins de la ciutat siga sostenible, eficient en quan a l'ús de recursos i que es garantisca la seguretat per al veïnat i els consumidors/es.

02 | Foment de la biodiversitat en els espais d'agricultura urbana

Esta línia estratègica persegueix millorar la biodiversitat en els espais destinats a les agricultures urbanes mitjançant estratègies com la implantació d'estructures per a la millora de fauna urbana, la millora del servicis d'aprovisionament i intercanvi com espècies cultivables, llavors tradicionals, banc de la palla, matèria orgànica, etc., creant aliances amb entitats ambientalistes o implicades en la conservació i foment de pràctiques agràries sostenibles, amb la comunitat científica.

03 | Formació, acompanyament i assessorament a les iniciatives d'agricultura urbana

L'objectiu d'esta línia estratègica és donar suport a les iniciatives d'agricultura urbana oferint formació continuada, acompanyament i assessorament. La millora de la formació de les persones vinculades a les agricultures urbanes és un repte que ha sigut tractat durant la participació, una formació tant en temes d'agricultura com la gestió comunitària, resolució de conflictes, etc. El seguiment a les iniciatives en els diferents moments de desenvolupament de les experiències caldrà enfortir-lo.

1 DEFINICIÓ DEL PLA

03 | GOVERNANÇA I SOCIETAT

Finalment, **l'eix 3** és l'àrea que engloba la governança i la relació amb la ciutadania. Aquest eix respon al qui, és a dir, qui durà a terme la implantació de les AAUU. S'inclouen temes de coordinació, la comunicació i la difusió, les xarxes de col·laboració, etc.

S'han definit tres línies estratègiques principals:

01 | Reconnexió Horta-Ciutat

Una de les qüestions sobre les quals s'ha posat l'accent és la reconnexió de la ciutat amb l'horta i són les agricultures urbanes una peça clau per a recuperar tant els vincles físics com intangibles que han anat perdent-se amb el temps. Ací es proposen accions com la creació d'una xarxa d'agricultura urbana que servisca de nexa d'unió de les iniciatives, de les entitats i agents interessats, a impulsar i integrar les agricultures urbanes, l'intercanvi d'experiències entre agricultors i agricultores professionals i agricultors/es urbanes, aliances amb grups d'investigació, universitats, posar en valor el patrimoni de l'Horta a la ciutat (maneig del reg tradicional, usos i costums, elements patrimonials, etc.)

02 | Coordinació interna, accés a la informació i comunicació ciutadana

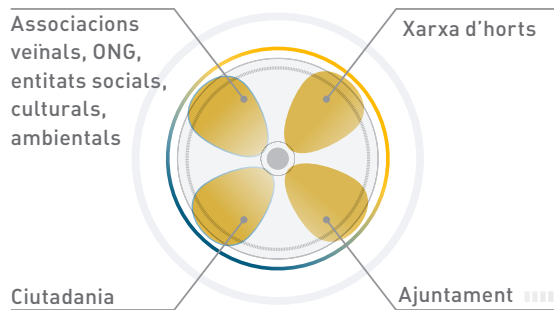
Esta línia estratègica és prioritària per a poder implementar el pla d'Agricultures Urbanes. Una de les debilitats detectades és la falta de coordinació d'iniciatives d'agricultura urbana a escala de ciutat i la falta d'una oficina, departament o unitat de referència d'agricultura urbana que centralitze la informació.

Per a encetar la implementació, cal per tant en primera instància crear l'estructura necessària de coordinació, gestió i dotació de recursos humans i anar treballant en consolidar-la a llarg termini. Dins d'esta línia es contemplan accions per afavorir la comunicació amb la ciutadania, fomentar l'accés a la informació, donar suport i estudiar o oferir protocols àgils per al desenvolupament d'agricultures urbanes.

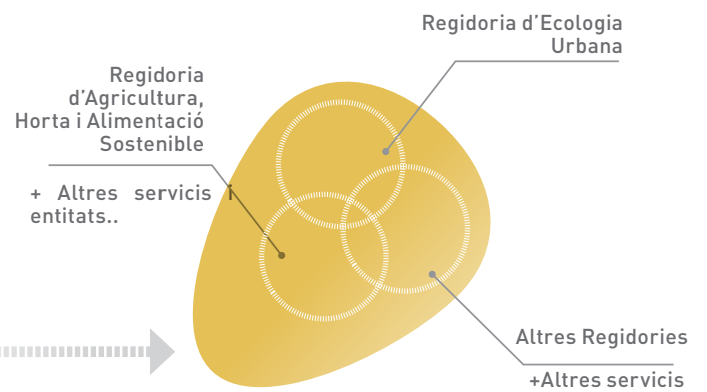
03 | Visibilització i suport a les iniciatives d'agricultura urbana

Donar visibilitat a les iniciatives i experiències d'agricultura urbana de la nostra ciutat ha sigut una qüestió molt reiterada. Conèixer el que hi ha és un pas endavant per començar a treballar en millorar i impulsar les diferents accions. Dins d'esta línia s'haurà de treballar en facilitar l'accés a col·lectius desfavorits, fomentar la creació de noves iniciatives (socials, escolars, comunitàries, demostratives...) creant aliances entre els potencials sectors i agents.

Governança a escala local.

Governança a escala local. Coordinació interdepartamental.

1 DEFINICIÓ DEL PLA

1.3 Línies estratègiques i accions

01 | TERRITORI I CIUTAT

L1

MILLORA DE LA
IMPLEMENTACIÓ
DE LES AGRICULTURES
URBANES
EN LA CIUTAT

Acció 1.1 Definició de les diferents tipologies d'agricultura urbana a València.

Acció 1.2 Mapeig d'espais d'oportunitat

Acció 1.3 Incorporar les agricultures urbanes en la planificació urbana

Acció 1.4. Aprofitar els equipaments existents en els barris per a fomentar les agricultures urbanes

L2

MILLORA DE LA
INTEGRACIÓ PAI-
SATGÍSTICA DE
LES AGRICULTU-
RES URBANES

Acció 2.1 Elaborar guies de criteris de disseny i integració paisatgística de les diferents tipologies d'agricultures urbanes.

L3

FOMENT DE LA
INFRAESTRUC-
TURA VERDA
INTEGRANT LES
AGRICULTURES
URBANES

Acció 3.1 Integrar l'agricultura urbana en la infraestructura verda municipal i afavorir la connexió amb la supramunicipal

02 | AGROECOLOGIA I BIODIVERSITAT

L1

PROMOCIÓ DEL MODEL AGRO- ECOLÒGIC A LA CIUTAT

Acció 1.1 Elaborar una guia de bones pràctiques i sostenibilitat de les agricultures urbanes en la ciutat

Acció 1.2 Potenciar el compostatge comunitari als horts urbans

Acció 1.3 Creació de sinergies amb els bancs de llavors tradicionals-GVA-, vivers municipals i xarxes d'intercanvi de llavors

Acció 1.4. Definició de requeriments i criteris de seguretat ambiental per a la implementació d'agricultures urbanes

L2

FOMENT DE LA BIODIVERSITAT EN ELS ESPAIS D'AGRICULTURA URBANA

Acció 2.1 Estudiar la implantació d'estructures per la millora de la fauna urbana segons la normativa vigent

Acció 2.2 Promoure els horts en balcons, jardins i espais privats (Eix 3)

Acció 2.3 Promoure convenis amb entitats ambientals per a fer seguiment de la biodiversitat als espais d'agricultura urbana

L3

FORMACIÓ, ACOMPANYA- MENT I ASSES- SORAMENT A LES INICIATIVES D'AGRICULTURA URBANA

Acció 3.1 Programes formatius adaptats (biodiversitat cultivada, maneig de cultius, ús i maneig dels sistemes de reg, agricultura ecològica, compostatge...)

Acció 3.2 Implementar un servei d'acompanyament i assessorament per a donar suport a les iniciatives d'agricultures urbanes (mediació, etc.)

1 DEFINICIÓ DEL PLA

03 GOVERNANÇA I SOCIETAT

L1

RECONNEXIÓ HORTA-CIUTAT

Acció 1.1: Creació de la Xarxa d'Agricultures Urbanes_XAU amb els agents implicats (horts municipals, comunitaris i socials, escolars, horts en Horts, teixit associatiu dels barris, universitats...)

Acció 1.2 Promoure la col·laboració amb entitats de recerca i contribució a la difusió científica

Acció 1.3 Establir sinèrgies amb xarxes existents (locals, nacionals, internacionals) en agricultura urbana per l'intercanvi d'experiències.

Acció 1.4 Intercanvi d'experiències [professional horta/horts urbans -educatiu-oci, etc.).

L2

COORDINACIÓ INTERNA, ACCÉS A LA INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ CIUTADANA

Acció 2.1 Crear les estructures de coordinació d'agricultura urbana per a donar suport municipal i generar espais de participació

Acció 2.2 Desplegar instruments informatius segons els destinataris (tècnics, ciutadania) com ara un espai d'ús intern, servei d'acompanyament municipal, telèfon d'atenció ciutadana, etc.

Acció 2.3 Elaborar una guia orientativa per a desenvolupar projectes d'agricultura urbana (requeriments, opcions, pasos...)

Acció 2.4 Estudiar fórmules d'acords de gestió segons tipologia d'agricultures urbanes.

Acció 2.5 Agilitzar i facilitar els procediments administratius per establir acords amb col·lectius i entitats per l'accés i gestió d'iniciatives d'agricultura urbana

Acció 2.6 Desenvolupar campanyes de comunicació i difusió entre la ciutadania per a potenciar les agricultures urbanes i concienciar la ciutadania sobre els seus beneficis.

Acció 2.7 Canalitzar la demanda/oferta d'agricultura urbana (app mòbil/web)

L3

VISIBILITZACIÓ I SUPORT A LES INICIATIVES D'AGRICULTURA URBANA

Acció 3.1 Defensar i donar visibilitat a les experiències d'agricultures urbanes de la ciutat

Acció 3.2 Facilitar l'accés als col·lectius vulnerables i en risc d'exclusió social.

Acció 3.3 Facilitar la creació de nous horts comunitaris, horts socials-terapèutics i escolars i obrir-los a la ciutadania.

1 DEFINICIÓ DEL PLA

01 | TERRITORI-CIUTAT

EIX	LÍNIA ESTRATÈGICA	ACCIÓ	PRIORITAT	Execució/Implantació
01. TERRITORI I CIUTAT	1. MILLORA DE LA IMPLEMENTACIÓ DE LES AGRICULTURES URBANES EN LA CIUTAT	Acció 1.1 Definició de les diferents tipologies d'agricultura urbana a València.	1	Fase 1
01. TERRITORI I CIUTAT	1. MILLORA DE LA IMPLEMENTACIÓ DE LES AGRICULTURES URBANES EN LA CIUTAT	Acció 1.2 Mapeig d'espais d'oportunitat	1	Fase 1,2
01. TERRITORI I CIUTAT	1. MILLORA DE LA IMPLEMENTACIÓ DE LES AGRICULTURES URBANES EN LA CIUTAT	Acció 1.3 Incorporar les agricultures urbanes en la planificació urbana	1	Fase 1,2,3
01. TERRITORI I CIUTAT	1. MILLORA DE LA IMPLEMENTACIÓ DE LES AGRICULTURES URBANES EN LA CIUTAT	Acció 1.4. Aprofitar els equipaments existents en els barris per a fomentar les agricultures urbanes	2	Fase 2
01. TERRITORI I CIUTAT	2. MILLORA DE LA INTEGRACIÓ PAISATGÍSTICA DE LES AGRICULTURES URBANES	Acció 2.1 Elaborar guies de criteris de disseny i integració paisatgística de les diferents tipologies d'agricultures urbanes.	1	Fase 2
01. TERRITORI I CIUTAT	3. FOMENT DE LA INFRAESTRUCTURA VERDA INTEGRANT LES AGRICULTURES URBANES	Acció 3.1 Integrar l'agricultura urbana en la infraestructura verda municipal i afavorir la connexió amb la supramunicipal	1	Fase 1,2,3

GRAU DE COMPLEXITAT

 COMPLEXITAT BAIXA

 COMPLEXITAT MITJANA

 COMPLEXITAT ALTA

EXECUCIÓ/IMPLANTACIÓ

FASE 1 2021-2022 CURT TERMINI

FASE 2 2022-2025 MITJÀ TERMINI

FASE 3 2025-2030 LLARG TERMINI

PRIORITAT

1 ALTA

2 MITJANA

3 BAIXA

POTENCIALS AGENTS IMPLICATS	FIGURA DE COORDINACIÓ	Indicadors
Servici de Planejament, OAM, Servici Jardineria Sostenible, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Servici d'Educació, Servici de benestar social i integració, Servici de Joventut, Servici de Salut i Consum	Taula d'Agricultures Urbanes	Informe final amb la definició i criteris d'implantació de les AAUU.
Servici de Planejament, OAM, Servici Jardineria Sostenible, Servici de projectes de Jardineria i Parcs, Servici de Patrimoni, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Consell Agrari, Oficina d'Estadística, Cicle de l'Aigua, Servici de participació ciutadana, Servici d'Educació, Servici de benestar social i integració, Servici de Joventut, ADIF, Universitats, entitats socials, col·lectius, associacions veïnals, horts urbans	Taula d'Agricultures Urbanes	Superfície (pública, privada) potencial per a iniciatives d'agricultura urbana.
Servici de Planejament, Servici de Patrimoni, OAM, Servici de Jardineria Sostenible, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Servicis Jurídics, Col·legis professionals.	Taula d'Agricultures Urbanes	Superfície programada municipal per a agricultura urbana dins del planejament urbà, definició de ràtio de superfície AU/hab.
Servici de Planejament, Servici de Patrimoni, Servici d'Educació, GVA, OAM, Servici de Jardineria Sostenible, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Servici de Benestar Social i Integració, Servici de Joventut, Servici de Consum i Salut, Universitats populars, Servici d'envelliment actiu	Taula d'Agricultures Urbanes	Nº d'equipaments municipals amb iniciatives d'agricultura urbana, Nº persones participants d'iniciatives d'agricultura urbana segons equipament municipal. Nº d'equipaments no municipals.
Servici de Planejament, Servici de projectes de Jardineria i Parcs, OAM, AUMSA, Servici de Jardineria Sostenible, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Consell Agrari, Col·legis professionals, horts urbans.	Taula d'Agricultures Urbanes	Nº de guies elaborades.
Servici de Planejament, Servici de projectes de Jardineria i Parcs, OAM, Servici de Jardineria Sostenible, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Servici de mobilitat sostenible, Servicis Jurídics	Taula d'Agricultures Urbanes	Integració de l'agricultura urbana dins del Pla Verd i de la Biodiversitat com element estructural i connector de la infraestructura verda municipal i la infraestructura verda supramunicipal.

1 DEFINICIÓ DEL PLA

02 | AGROECOLOGIA I BIODIVERSITAT

EIX	LÍNIA ESTRATÈGICA	ACCIÓ	PRIORITAT	Execució/Implantació
02. AGROECOLOGIA I BIODIVERSITAT	1. PROMOCIÓ DEL MODEL AGROECOLÒGIC A LA CIUTAT	Acció 1.1 Elaborar una guia de bones pràctiques i sostenibilitat de les agricultures urbanes en la ciutat	1	Fase 1
02. AGROECOLOGIA I BIODIVERSITAT	1. PROMOCIÓ DEL MODEL AGROECOLÒGIC A LA CIUTAT	Acció 1.2 Potenciar el compostatge comunitari als horts urbans	1	Fase 1-2
02. AGROECOLOGIA I BIODIVERSITAT	1. PROMOCIÓ DEL MODEL AGROECOLÒGIC A LA CIUTAT	Acció 1.3 Creació de sinergies amb els bancs de llavors tradicionals-GVA-, vivers municipals i xarxes d'intercanvi de llavors.	2	Fase 2-3
02. AGROECOLOGIA I BIODIVERSITAT	1. PROMOCIÓ DEL MODEL AGROECOLÒGIC A LA CIUTAT	Acció 1.4. Definició de requeriments i criteris de seguretat ambiental per a la implementació d'agricultures urbanes	2	Fase 2-3
02. AGROECOLOGIA I BIODIVERSITAT	2. FOMENT DE LA BIODIVERSITAT EN ELS ESPAIS D'AGRICULTURA URBANA	Acció 2.1 Estudiar la implantació d'estructures per la millora de la fauna urbana segons la normativa vigent	2	Fase 2-3
02. AGROECOLOGIA I BIODIVERSITAT	2. FOMENT DE LA BIODIVERSITAT EN ELS ESPAIS D'AGRICULTURA URBANA	Acció 2.2 Promoure els horts en balcons, jardins i espais privats (Eix 3)	3	Fase 3
02. AGROECOLOGIA I BIODIVERSITAT	2. FOMENT DE LA BIODIVERSITAT EN ELS ESPAIS D'AGRICULTURA URBANA	Acció 2.3 Promoure convenis amb entitats ambientals per a fer seguiment de la biodiversitat als espais d'agricultura urbana	2	Fase 2,3
02. AGROECOLOGIA I BIODIVERSITAT	3. FORMACIÓ, ACOMPANYAMENT I ASSESSORAMENT A LES INICIATIVES D'AGRICULTURA URBANA	Acció 3.1 Programes formatius adaptats (biodiversitat cultivada, maneig de cultius, ús i maneig dels sistemes de reg, agricultura ecològica, compostatge)	1	Fase 1
02. AGROECOLOGIA I BIODIVERSITAT	3. FORMACIÓ, ACOMPANYAMENT I ASSESSORAMENT A LES INICIATIVES D'AGRICULTURA URBANA	Acció 3.2 Implementar un Servei d'acompanyament i assessorament per a donar suport a les iniciatives d'agricultures urbanes (mediació, etc.)	1	Fase 1

POTENCIALS AGENTS IMPLICATS	FIGURA DE COORDINACIÓ	Indicadors
Àrea d'Ecologia Urbana, OAM, Servici de Jardineria Sostenible, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Consell Agrari, Servici Cicle Integral de l'Aigua, Servici d'Innovació, entitats i ONG vinculades, Universitats i centres d'investigació	Taula d'Agricultures Urbanes	Elaboració de la guia
OAM, Àrea d'Ecologia Urbana, Servici de Jardineria Sostenible, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Consell Agrari, xarxa d'horts, entitats i ONG medioambientals, associacions veïnals, centres educatius, AMPES., Servici de Gestió Sostenible de Residus Urbans	Taula d'Agricultures Urbanes	Nº d'horts urbans amb compostera comunitària, Nº persones participants en el programa, kg de residus orgànics aportats/compostera, kg de compost produït/any.
OAM, Àrea d'Ecologia Urbana, Servici de Jardineria Sostenible, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Consell Agrari, Viviers municipals, Servici de Producció Ecològica de la GVA, entitats i ONG que treballen amb bancs de llavors, mercats agroecològics, horts socials, comunitaris, escolars, Universitats	Taula d'Agricultures Urbanes	Nº de persones participants en iniciatives d'agricultura urbana que sol·liciten llavors de varietats tradicionals locals, material vegetal d'espècies autòctones, etc.
OAM, Àrea d'Ecologia Urbana, Servici de Jardineria Sostenible, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Consell Agrari, Servici de Projectes de Jardineria, Servici de Salut, entitats i associacions ambientals, Universitats, centres d'investigació, OMAV, Las Naves	Taula d'Agricultures Urbanes	Guia metodològica o protocol de seguretat d'implantació. Viabilitat agrària. Nº d'anàlisis realitzats.
OAM, Servici de Jardineria Sostenible, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Consell Agrari, Servici de Projectes de Jardineria, entitats i associacions ambientals, Universitats, centres d'investigació, OMAV, xarxa d'horts (municipals, comunitaris i socials, escolars, demostratius..)	Taula d'Agricultures Urbanes	Nº d'horts amb implantació d'estructures de millora de la biodiversitat. Guia de pràctiques pel foment de la biodiversitat als horts.
OAM, Àrea d'Ecologia Urbana, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, comunitats de veïns, administradors de finques.	Taula d'Agricultures Urbanes	Nº de publicacions i accions de difusió d'agricultura domèstica
OAM, Àrea d'Ecologia Urbana, Consell Agrari, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, ONG i entitats ambientals, horts (comunitaris i socials, municipals, escolars, divulgatius, etc.), OMAV, universitats i centres d'investigació, ciutadania en general.	Taula d'Agricultures Urbanes	Nº de convenis o aliances generades amb entitats, inventaris anuals de biodiversitat dels horts.
OAM, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Consell Agrari, Àrea d'Ecologia Urbana, ONG i entitats ambientals, horts (comunitaris i socials, municipals, escolars, divulgatius, etc.), entitats agràries, Servei d'Educació, DG Educació GVA	Taula d'Agricultures Urbanes	Nº d'accions formatives i demostratives demanades pels horts i desenvolupats anualment, nº d'horts dins del programa formatiu, grau de satisfacció dels assistents a les activitats de formació, Nº d'agricultors urbans que han rebut capacitació tècnica i assistència en l'últim any.
OAM, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Consell Agrari, Àrea d'Ecologia Urbana, ONG i entitats ambientals, Servici d'Educació, centres educatius, horts, entitats agràries professionals	Taula d'Agricultures Urbanes	Nº visites realitzades horts urbans, Nº de consultes realitzades a la unitat d'agricultura urbana; Nº de programes implantats, Nº de persones inscrites als programes de millora, kg. de palla distribuïts en els horts anualment, tipologia d'assessorament realitzat, Nº d'accions de difusió del servei d'assessorament realitzades.

GRAU DE COMPLEXITAT

- COMPLEXITAT BAIXA
- COMPLEXITAT MITJANA
- COMPLEXITAT ALTA

EXECUCIÓ/IMPLANTACIÓ

- FASE 1 2021-2022 CURT TERMINI
- FASE 2 2022-2025 MITJÀ TERMINI
- FASE 3 2025-2030 LLARG TERMINI

PRIORITAT

- 1 ALTA
- 2 MITJANA
- 3 BAIXA

03 | GOVERNANÇA I SOCIETAT

EJE	LINEA ESTRATÉGICA	ACCIÓN	PRIORIDAD	EJECUCIÓN/IMPLANTACIÓN
03. GOBERNANZA Y SOCIEDAD	1. RECONEXIÓN HORTA-CIUDAD	Acción 1.1: Creación de la Red de Agriculturas Urbanas_XAU con los agentes implicados (huertos municipales, comunitarios y sociales, escolares, huertos en Huertos, tejido asociativo de los barrios, universidades)	1	Fase 2,3
03. GOBERNANZA Y SOCIEDAD	1. RECONEXIÓN HORTA-CIUDAD	Acción 1.2 Promover la colaboración con entidades de investigación y contribución a la difusión científica	2	Fase 2-3
03. GOBERNANZA Y SOCIEDAD	1. RECONEXIÓN HORTA-CIUDAD	Acción 1.3 Establecer sinergias con redes existentes (locales, nacionales, internacionales) en agricultura urbana por el intercambio de experiencias).	2	Fase 2
03. GOBERNANZA Y SOCIEDAD	1. RECONEXIÓN HORTA-CIUDAD	Acción 1.4 Intercambio de experiencias [profesional huerta/ huertos urbanos -educativo-ocio, etc.].	2	Fase 2-3
03. GOBERNANZA Y SOCIEDAD	2. COORDINACIÓN INTERNA, ACCESO A LA INFORMACIÓN Y COMUNICACIÓN CIUDADANA	Acción 2.1 Crear las estructuras de coordinación de agricultura urbana para apoyar municipal y generar espacios de participación	1	Fase 1
03. GOBERNANZA Y SOCIEDAD	2. COORDINACIÓN INTERNA, ACCESO A LA INFORMACIÓN Y COMUNICACIÓN CIUDADANA	Acción 2.2 Desplegar instrumentos informativos según los destinatarios (técnicos, ciudadanía) como por ejemplo un espacio de uso interno, Servicio de acompañamiento municipal, teléfono de atención ciudadana, etc.	1	Fase 1
03. GOBERNANZA Y SOCIEDAD	2. COORDINACIÓN INTERNA, ACCESO A LA INFORMACIÓN Y COMUNICACIÓN CIUDADANA	Acción 2.3 Elaborar una guía orientativa para desarrollar proyectos de agricultura urbana (requerimientos, opciones, pasos...)	1	Fase 2
03. GOBERNANZA Y SOCIEDAD	2. COORDINACIÓN INTERNA, ACCESO A LA INFORMACIÓN Y COMUNICACIÓN CIUDADANA	Acción 2.4 Estudiar fórmulas de acuerdos de gestión según tipología de agriculturas urbanas.	1	Fase 1,2
03. GOBERNANZA Y SOCIEDAD	2. COORDINACIÓN INTERNA, ACCESO A LA INFORMACIÓN Y COMUNICACIÓN CIUDADANA	Acción 2.5 Agilizar y facilitar los procedimientos administrativos para establecer acuerdos con colectivos y entidades por el acceso y gestión de iniciativas de agricultura urbana	1	Fase 1-2-3
03. GOBERNANZA Y SOCIEDAD	2. COORDINACIÓN INTERNA, ACCESO A LA INFORMACIÓN Y COMUNICACIÓN CIUDADANA	Acción 2.6 Desarrollar campañas de comunicación y difusión entre la ciudadanía para potenciar las agriculturas urbanas y sensibilizar la ciudadanía sobre sus beneficios.	2	Fase 2-3
03. GOBERNANZA Y SOCIEDAD	2. COORDINACIÓN INTERNA, ACCESO A LA INFORMACIÓN Y COMUNICACIÓN CIUDADANA	Acción 2.7 Canalizar la demanda/oferta de agricultura urbana (app móvil/web)	3	Fase 3
03. GOBERNANZA Y SOCIEDAD	3. VISIBILIZACIÓN Y APOYO A LAS INICIATIVAS DE AGRICULTURA URBANA	Acción 3.1 Defender y dar visibilidad a las experiencias de agriculturas urbanas de la ciudad	1	Fase 1
03. GOBERNANZA Y SOCIEDAD	3. VISIBILIZACIÓN Y APOYO A LAS INICIATIVAS DE AGRICULTURA URBANA	Acción 3.2 Facilitar el acceso a los colectivos vulnerables y en riesgo de exclusión social.	1	Fase 2,3
03. GOBERNANZA Y SOCIEDAD	3. VISIBILIZACIÓN Y APOYO A LAS INICIATIVAS DE AGRICULTURA URBANA	Acción 3.3 Facilitar la creación de nuevos huertos comunitarios, huertos sociales-terapéuticos y escolares y abrirlos a la ciudadanía.	2	Fase 1,2,3

POTENCIALS AGENTS IMPLICATS	FIGURA DE COORDINACIÓ	Indicadors
Horts urbans municipals, horts comunitaris i socials, escolars, educatius, horts tradicionals, OAM, Regidoria d' Agricultura i Horta, Consell Agrari, Àrea d'Ecologia Urbana, Servei de Servei de participació ciutadana, ONG i entitats ambientals, AMPES, universitats, Serveis i entitats públiques, associacions veïnals, culturals, mercats agroecològics, llauradors/es	Taula d'Agricultures Urbanes	Nº entitats adherides a la Xarxa, Nombre de col·laboracions entre entitats que puguen engegar-se, Nº canals de comunicació utilitzats, Nº de comunicacions fetes a la Xarxa, Nº de trobades.
Horts urbans municipals, horts comunitaris i socials, escolars, educatius, horts tradicionals, OAM, Regidoria d' Agricultura i Horta, Àrea d'Ecologia Urbana, ONG i entitats ambientals, AMPES, Universitats, Serveis i entitats públiques, associacions veïnals, culturals, mercats agroecològics, llauradors/es,	Taula d'Agricultures Urbanes	Nº de col·laboracions entre entitats que puguen engegar-se.
OAM, Regidoria d'Agricultura i Horta, Consell Agrari, Àrea d'Ecologia Urbana, Consell de l'Horta, CEMAS, Las Naves, Xarxes locals i supralocals, DG. Salut Pública	Taula d'Agricultures Urbanes	Nº de sinergies establertes, Nº de presentacions fetes (locals, nacionals, internacionals).
OAM, Regidoria d'Agricultura i Horta, Àrea d'Ecologia Urbana, Consell de l'Horta, CEMAS, Las Naves, Xarxes locals i supralocals, Xarxa d'horts, Servei d'Educació, Universitats, universitats populars, entitats agràries professionals	Taula d'Agricultures Urbanes	Nº d'accions d'intercanvi programades i desenvolupades.
Regidoria d'Agricultura, Horta i Pobles, Consell Agrari, Àrea d'Ecologia Urbana, Servei de Servei de participació ciutadana, Servei d'Educació, Servei de Benestar Social i Integració, Servei de Joventut, Servei de Planejament, Servei de Patrimoni, Servei d'envelliment actiu, OAM.	Taula d'Agricultures Urbanes	Nº reunions de coordinació desenvolupades/any, informe semestral de seguiment de les accions del pla, definició d'Òrgan gestor.
Organisme Autònom de Parcs i Jardins, Servei de Jardineria Sostenible, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Consell Agrari, Servei de Participació, altres departaments municipals.	Taula d'Agricultures Urbanes	Nº de consultes d'agricultura urbana registrades (via telefònica, via web, via registre, mail), Nº accions de comunicació interna desenvolupats, protocols d'informació dissenyats, Nº visites a la web.
Consell Agrari, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Àrea d'Ecologia Urbana	Taula d'Agricultures Urbanes	Nº de descàrregues de la guia online, Nº exemplars distribuïts.
Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Consell Agrari, Servei de Jardineria, Servei d'Educació, Servei de Joventut, Servei de Salut, Serveis Jurídics, Servei d'Administració, Servei de Patrimoni, Serveis Socials, Generalitat Valenciana, Diputació de València.	Taula d'Agricultures Urbanes	Nº de protocols dissenyats, Nº d'usuaris que utilitzen estos protocols.
Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Consell Agrari, Servei de Jardineria, Servei d'Educació, Servei de Joventut, Participació ciutadana, Servei de Salut, Serveis Jurídics, Servei de Planejament, Servei de Patrimoni, Serveis Socials, entitats i col·lectius, gestors d'iniciatives d'agricultures urbanes.	Taula d'Agricultures Urbanes	Nº de tràmits sol·licitats vinculats a agricultures urbanes.
Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Consell Agrari, OAM, Servei d'envelliment actiu, Universitat Popular, Càtedra Terra Ciutadana, Càtedra de l'Horta, Centres Educatius, Centres de Joventut, Universitats, Les Naus, teixit associatiu, CEMAS.	Taula d'Agricultures Urbanes	Nº de accions de difusió realitzades segon destinatari /any; Nº divulgacions en mitjans de comunicació.
Consell Agrari, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Hortaciutadania, associacions veïnals, culturals, col·lectius, propietaris de parcel·les i terrenys, xarxa d'horts, centres escolars.	Taula d'Agricultures Urbanes	Nº persones inscrites (propietaris, associacions interessades, entitats...) al servei app., Nº descàrregues de l'app, Nº ofertes/demandes inscrites a l'app.
Servei de Planejament, OAM, Servei Jardineria Sostenible, Servei de projectes de Jardineria i Parcs, Servei de Patrimoni, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Consell Agrari, Oficina d'Estadística, GEOPORTAL VLC, Servei de Servei de participació ciutadana, Servei d'Educació, Servei de Benestar Social i Integració, Servei d'envelliment actiu, Universitats, entitats socials, col·lectius, associacions veïnals, CEMAS, Les Naus, AMPES.	Taula d'Agricultures Urbanes	Nº iniciatives d'agricultura urbana incorporades al pla i a l'inventari, Nº de contactes de les iniciatives d'agricultura urbana.
Consell Agrari, Servei de Benestar Social i Integració, Servei de Joventut, Servei de Salut, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Servei de Jardineria, associacions i ONG que treballen amb col·lectius vulnerables i en risc d'exclusió.	Taula d'Agricultures Urbanes	Nº o % persones potencials beneficiaries accés iniciatives AU, Nº o % de persones de col·lectius vulnerables que participen en iniciatives d'agricultura urbana.
Consell Agrari, Associacions veïnals, entitats i col·lectius, Servei de Salut i Consum, Servei de Benestar Social i Integració, Servei de Jardineria Sostenible, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Servei d'Educació, Servei de Joventut, Centres Educatius, AMPES, Servei d'envelliment actiu	Taula d'Agricultures Urbanes	Nº d'iniciatives d'agricultura urbana iniciades segons tipologia/any.

GRAU DE COMPLEXITAT

- COMPLEXITAT BAIXA
- COMPLEXITAT MITJANA
- COMPLEXITAT ALTA

EXECUCIÓ/IMPLANTACIÓ

- FASE 1 2021-2022 CURT TERMINI
- FASE 2 2022-2025 MITJÀ TERMINI
- FASE 3 2025-2030 LLARG TERMINI

PRIORITAT

- 1 ALTA
- 2 MITJANA
- 3 BAIXA

1 DEFINICIÓ DEL PLA

1.4. Cronograma.

A continuació, es mostra un cronograma de implantació de les agricultures urbanes segons el curt (2021-2022), mitjà (2022-2025) o llarg termini (2025-2030).

Hi ha accions amb més complexitat que requereixen d'una implantació més llarga i continuada, hi ha accions que ja es podrien iniciar, altres que s'implantaran a curt-mitjà termini.

Este cronograma ha de ser una orientació per al futur òrgan de coordinació i gestió i s'adaptarà segons els recursos disponibles.

ACCIÓ	IMPLANTACIÓ		
	2021-2022	2022-2025	2025-2030
EIX 1: TERRITORI I CIUTAT			
L1. MILLORA DE LA IMPLEMENTACIÓ DE LES AGRICULTURES URBANES EN LA CIUTAT			
Acció 1.1 Definició de les diferents tipologies d'agricultura urbana a València.			
Acció 1.2 Mapeig d'espais d'oportunitat			
Acció 1.3 Incorporar les agricultures urbanes en la planificació urbana			
Acció 1.4. Aprofitar els equipaments existents en els barris per a fomentar les agricultures urbanes			
L2. MILLORA DE LA INTEGRACIÓ PAISATGÍSTICA DE LES AGRICULTURES URBANES			
Acció 2.1 Elaborar guies de criteris de disseny i integració paisatgística de les diferents tipologies d'agricultures urbanes.			
L3. FOMENT DE LA INFRAESTRUCTURA VERDA INTEGRANT LES AGRICULTURES URBANES			
Acció 3.1 Integrar l'agricultura urbana en la infraestructura verda municipal i afavorir la connexió amb la supramunicipal			
EIX 2: AGROECOLOGIA I BIODIVERSITAT			
L1. PROMOCIÓ DEL MODEL AGROECOLÒGIC A LA CIUTAT			
Acció 1.1 Elaborar una guia de bones pràctiques i sostenibilitat de les agricultures urbanes en la ciutat			
Acció 1.2 Potenciar el compostatge comunitari als horts urbans			
Acció 1.3 Creació de sinergies amb els bancs de llavors tradicionals-GVA-, vivers municipals i xarxes d'intercanvi de llavors.			
Acció 1.4. Definició de requeriments i criteris de seguretat ambiental per a la implementació d'agricultures urbanes			
L2. FOMENT DE LA BIODIVERSITAT EN ELS ESPAIS D'AGRICULTURA URBANA			
Acció 2.1 Estudiar la implantació d'estructures per la millora de la fauna urbana segons la normativa vigent			
Acció 2.2 Promoure els horts en balcons, jardins i espais privats (Eix 3)			
Acció 2.3 Promoure convenis amb entitats ambientals per a fer seguiment de la biodiversitat als espais d'agricultura urbana			
L3. FORMACIÓ, ACOMPANYAMENT I ASSESSORAMENT A LES INICIATIVES D'AGRICULTURA URBANA			
Acció 3.1 Programes formatius adaptats (biodiversitat cultivada, maneig de cultius, ús i maneig dels sistemes de reg, agricultura ecològica, compostatge)			
Acció 3.2 Implementar un servei d'acompanyament i assessorament per a donar suport a les iniciatives d'agricultures urbanes (mediació, etc.)			
EIX 3: GOVERNANÇA I SOCIETAT			
L1: RECONNEXIÓ HORTA-CIUTAT			
Acció 1.1: Creació de la Xarxa d'Agricultures Urbanes_XAU amb els agents implicats (horts municipals, comunitaris i socials, escolars, horts en Horts, teixit associatiu dels barris, universitats)			
Acció 1.2 Promoure la col·laboració amb entitats de recerca i contribució a la difusió científica			
Acció 1.3 Establir sinergies amb xarxes existents (locals, nacionals, internacionals) en agricultura urbana per l'intercanvi d'experiències).			
Acció 1.4 Intercanvi d'experiències [professional horta/horts urbans -educatiu-oci, etc.).			
L2. COORDINACIÓ INTERNA, ACCÉS A LA INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ CIUTADANA			
Acció 2.1 Crear les estructures de coordinació d'agricultura urbana per a donar suport municipal i generar espais de participació			
Acció 2.2 Desplegar instruments informatius segons els destinataris (tècnics, ciutadania) com un espai d'ús intern, servei d'acompanyament municipal, telèfon d'atenció ciutadana, etc.			
Acció 2.3 Elaborar una guia orientativa per a desenvolupar projectes d'agricultura urbana (requeriments, opcions, pasos...)			
Acció 2.4 Estudiar fórmules d'acords de gestió segons tipologia d'agricultures urbanes.			
Acció 2.5 Agilitzar i facilitar els procediments administratius per establir acords amb col·lectius i entitats per l'accés i gestió d'iniciatives d'agricultura urbana			
Acció 2.6 Desenvolupar campanyes de comunicació i difusió entre la ciutadania per a potenciar les agricultures urbanes i sensibilitzar la ciutadania sobre els seus beneficis.			
Acció 2.7 Canalitzar la demanda/oferta d'agricultura urbana (app mòbil/web)			
L3. VISIBILITZACIÓ I SUPORT A LES INICIATIVES D'AGRICULTURA URBANA			
Acció 3.1 Defensar i donar visibilitat a les experiències d'agricultures urbanes de la ciutat			
Acció 3.2 Facilitar l'accés als col·lectius vulnerables i en risc d'exclusió social.			
Acció 3.3 Facilitar la creació de nous horts comunitaris, horts socials-terapèutics i escolars i obrir-los a la ciutadania.			

2

FITXES DE LES ACCIONS

2 FITXES DE LES ACCIONS

1.1.1

E1 | TERRITORI I CIUTAT

L1. MILLORA DE LA IMPLEMENTACIÓ DE LES AGRICULTURES URBANES A LA CIUTAT

L1

A.1.1 DEFINICIÓ DE LES DIFERENTS TIPOLOGIES D'AGRICULTURA URBANA A VALÈNCIA.

OBJECTIU ESTRATÈGIC

03. DEFINIR CRITERIS D'IMPLANTACIÓ O DESENVOLUPAMENT

OBJECTIU ESPECÍFIC

- Definir diferents modalitats i tipologies d'agricultura urbana per a poder establir criteris d'implantació.

DESCRIPCIÓ

La diversitat d'iniciatives i destinataris implicats en les agricultures urbanes suposa un repte a l'hora de dissenyar un pla comú per a tots/es però en la diversitat de tipologies d'agricultures, ubicacions i persones es trobarà un model resilient. La identificació i definició de les diferents tipologies d'agricultura urbana que hi ha a València és clau per a poder donar criteris d'implantació, d'integració, i oferir a la ciutadania un ventall d'oportunitats per a desenvolupar iniciatives segons una categorització. Els agents s'han expressat prou d'acord en el fet que s'haurien de definir diferents tipologies d'agricultures urbanes.

Actualment en la ciutat de València les agricultures urbanes existents es desenvolupen en la zona urbana, en espais de transició i vores de la ciutat, i l'Horta. El model més difós és el d'hort en diferents modalitats, però no és l'únic que podria desenvolupar-se.

Atenen a la fisonomia, tipologia o morfologia i caràcter trobem:

Agricultures urbanes en la ciutat-vores de la ciutat:

- Agricultura urbana d'horts-Horts urbans: municipals i comunitaris/socials.
- Agricultura urbana relictas -Hortes relictas en àmbit urbà.
- Agricultura urbana demostratives/ornamentals.
- Agricultura urbana educatives- horts escolars.
- Agricultura urbana científiques/educatives (amb instal·lacions com hivernacles, elements agropecuaris)
- Agricultura urbana informals-Horts informals per a ordenar (caràcter més precari)

Agricultures urbanes en l'Horta

- Horts socials ordenats (privat-particular, comunitari, social, lloguer) (parcel·les 50-100m²)
- Hort particular informal
- Hort tradicional vinculat a l'hàbitat dispers (parcel·lari més gran, amb element d'habitatge, i sistemes de reg tradicional)

No s'arreglen ací les hortas professionals perquè tindrien un caràcter productiu i per tant un objecte diferent de les motivacions de les agricultures urbanes (comunitaris, socials, oci, educatius, etc.). Sí que es tindran en compte com a matriu de connexió de la infraestructura verda amb la ciutat i l'Horta).

A més de les agricultures existents, s' haurà de definir que altres tipologies d'agricultures urbanes podrien implantar-se a la ciutat i els espais més adients, s'hauran de definir agricultures potencials en espais que actualment no s'utilitzen i que obrin un ventall de possibilitats com per exemple:

- Agricultura en altura -terrasses, cobertes d'edificacions-,
- Agricultures en fosc -germinats-, per a gent gran i amb diversitat funcional -taules/bancs de cultiu-
- Agricultures en equipaments municipals i espais públics en escocells, jardins, places, etc. segons uns criteris establits prèviament.
- Agricultura urbana d'àmbit domèstic i privat (terrasses, balcons, xicotets contenidors, interior d'illes, etc).

L'acció es concretarà en un informe-publicació amb la definició de les tipologies i criteris establits per a cada categoria d'agricultura urbana i possibilitats d'implantació.

POTENCIALS AGENTS IMPLICATS

Servici de Planejament, OAM Parcs i Jardins, Servici Jardineria Sostenible, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Servici d'Educació, Servici de benestar social i integració, Servici de Joventut, Servici de Salut i Consum.

PRIORITAT DE L'ACCIÓ

- ALTA
- MITJANA
- BAIXA

RELACIÓ AMB ALTRES ACCIONS

1.1.2, 1.1.3, 3.3.1

INDICADORS

Informe final amb la definició i criteris d'implantació de les AAUU.

2 FITXES DE LES ACCIONS

1.1.2

E1 | TERRITORI I CIUTAT

L1. MILLORA DE LA IMPLEMENTACIÓ DE LES AGRICULTURES URBANES A LA CIUTAT

L1

A.1.2 MAPEIG D'ESPAIS D'OPORTUNITAT

OBJECTIU ESTRATÈGIC

03. DEFINIR CRITERIS D'IMPLANTACIÓ O DESENVOLUPAMENT

OBJECTIU ESPECÍFIC

- Identificar espais d'oportunitat a la ciutat per al desenvolupament d'agricultures comptant amb la col·laboració de les entitats socials i veïnals.

DESCRIPCIÓ

La ciutat de València té les possibilitats d'oferir espais per a poder desenvolupar agricultures urbanes segons les diferents tipologies identificades. Ara mateix hi ha espais potencials però han de mapejar-se i s'haurà d'estudiar la seua viabilitat i aptitud, així com les necessitats del veïnat. Dotar als barris d'espais amb potencialitat ha d'anar de la mà amb el teixit associatiu (veïnal, social, cultural) per a identificar demandes ciutadanes i acompanyar-les en el procés de posar en marxa iniciatives (eix 3) i es podria comptar amb la col·laboració del servei de Participació Ciutadana que canalitza gran part d'estes demandes. Esta informació hauria d'estar a disposició de la ciutadania quan estiga interessada a desenvolupar una iniciativa d'este tipus. L'Ajuntament de València compta amb un geoportal de dades, la informació generada es podria integrar en esta plataforma.

Utilitzant sistemes d'informació geogràfica s'elaboraran cartografies que ajudaran a definir criteris per a determinar quines serien les ubicacions més adients segons les diferents tipologies d'agricultures urbanes i els seus condicionants. La superposició de capes del planejament -classificació, qualificació- identificant els espais lliures (cartografies de zones verdes existents, grau d'execució), la xarxa d'itineraris ciclistes i de vianants, xarxa de séquies històriques, xarxa d'aigua (alta, baixa pressió), elements patrimonials, connexió al transport públic (EMT, metro, equipaments com Valenbici...), equipaments públics, delimitació dels barris.- oferirà informació per a decidir els espais més adients segons la demanda que pugua existir.

S'ha elaborat un mapeig inicial de possibles espais potencials analitzant diferents variables, que pot servir de base per a l'encetament d'esta acció, a més en 2015 el Servei de Patrimoni de l'Ajuntament va fer un treball per a identificar possibles espais potencials de titularitat municipal per a desenvolupar horts urbans que va ser revisat i completat per la Regidoria d'Agricultura, Horta i Pobles que va classificar parcel·les per a la inclusió en el banc de terres i parcel·les que pels seus condicionants (fragmentació, abandó, ubicació, grau de transformació, etc) podrien mostrar-se més aptes per a iniciatives d'agricultura urbana ("Proposta per a la dinamització del banc terres de la ciutat de València, 2018. Projecte promogut des de la Regidoria d'Agricultura, Horta i Pobles de València, executat per la Fundació Mundubat + Empodera Consultors")

Els agents han manifestat que per a identificar espais d'oportunitat "caldría determinar les característiques mínimes d'extensió, ubicació, dels espais amb potencialitat per a ser proposats com a horts urbans", però les agricultures urbanes proporcionen un ventall més ampli de tipologies que cal estudiar. Els espais lliures de proximitat són una oportunitat per a implantar agricultures urbanes. "Quan es parla d'espais lliures, genèricament es parla de parcs i jardins, són espais qualificats com un dotacional públic i aptes per l'enjardinament. Estos espais serien un emplaçament ideal perquè són espais de proximitat a escala de barri". Entre els diferents agents hi ha alineació en considerar molt important el criteri de proximitat

per oferir a la ciutadania espais accessibles i propers en els barris, a considerar l'hort urbà com un espai quotidià amb perspectiva de gènere.

A més dels espais lliures -amb el seu estudi previ perquè no tots podrien ser aptes-, com a espais d'oportunitat dins de l'àmbit urbà es proposa aprofitar altres espais, amb dimensions més reduïdes, on es podrien instal·lar elements efímers i de fàcil instal·lació, adaptats als diferents perfils de la població (persones majors, xiquets/es, amb diversitat funcional), solars buits en espera o reservats per la planificació i que el seu desenvolupament no és a breu termini i que podrien aprofitar-se per a fer un ús temporal dels mateixos -no obstant això, caldria treballar en que siguin espais amb caràcter més definitiu i evitar situacions d'incertesa -Acció 1.1.3- (amb un estudi previ de tots els condicionants, titularitat, ús, possibilitat d'accés a l'aigua, assolellament/ombra, accessibilitat, servituds, criteris ambientals, i possibilitat d'ús de cessió temporal), interiors d'illes, espais interblocs, cobertes, terrasses, que són espais de proximitat per a la ciutadania.

En el Pla Especial Directrius de Qualitat Urbana 2018, de l'ordenació pormenoritzada, s'arreglega que "cal fomentar la posada en valor d'espais lliures privats, inclús en patis d'illa, per a fomentar la implantació d'activitats terciàries o dotacions regulant la seua compatibilitat per a l'ús públic" (directriu 12), és a dir, les agricultures urbanes tindrien cabuda en estos espais.

En la interfase horta-ciutat explorar els espais d'horta fragmentada, espais confinats o puntes, que presenten un abandó persistent, situats en les vores urbanes, d'alta visibilitat, connectats amb infraestructura viària. Trobem exemples d'iniciatives en altres països, com és la ciutat de Sofia (Bulgària ha desenvolupat un projecte de mapejar els espais amb potencialitat per a ser utilitzades per a horts comunitaris en base a uns criteris que s'han definit. El resultat final ha sigut molt exitòs i interessant. <https://gis.sofproect.com/portal/apps/webappviewer/index.html?id=c88f028d52ca49569cce5c0e0c9367fd>

En definitiva, cal fer un inventari d'espais d'oportunitat analitzant tots els condicionants possibles.

POTENCIALS AGENTS IMPLICATS

Servici de Planejament, OAM Parcs i Jardins, Servici Jardineria Sostenible, Servici de projectes de Jardineria i Parcs, Servici de Patrimoni, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Consell Agrari, Oficina d'Estadística, Servici Cicle de l'Aigua, Servici de Participació ciutadana, Servici d'Educació, Servici de benestar social i integració, Servici de Joventut, ADIF, Universitats, entitats socials, col·lectius, associacions veïnals, horts urbans.

PRIORITAT DE L'ACCIÓ

ALTA

MITJANA

BAIXA

RELACIÓ AMB ALTRES ACCIONS

1.1.3

INDICADORS

Superfície (pública, privada) potencial per a iniciatives d'agricultura urbana.

2 FITXES DE LES ACCIONS

1.1.3

E1 | TERRITORI I CIUTAT

L1. MILLORA DE LA IMPLEMENTACIÓ DE LES AGRICULTURES URBANES A LA CIUTAT

L1

A.1.3 INCORPORAR LES AGRICULTURES URBANES EN LA PLANIFICACIÓ URBANA

OBJECTIU ESTRATÈGIC

03. DEFINIR CRITERIS D'IMPLANTACIÓ O DESENVOLUPAMENT

OBJECTIU ESPECÍFIC

- Treballar per aconseguir la integració de les agricultures urbanes en el planejament urbà de la ciutat.

DESCRIPCIÓ

Com ha quedat reflectit al document de participació, hi ha una gran part dels agents que consideren que les agricultures urbanes haurien de ser més rellevants en la planificació urbana de la ciutat perquè actualment no ho són. El planejament hauria de contemplar estos espais per a poder tindre major seguretat en la continuïtat de les iniciatives. *“L'agricultura urbana s'hauria d'imbricar millor en la planificació de la ciutat, és molt important”*, es considera important incloure estos espais en la planificació perquè *“hi haja equilibri en tota la ciutat”*, les actuacions per lliure s'han d'harmonitzar i integrar, si es planifica des del principi d'una manera més ordenada, serà més fàcil.

Per tant, és important que l'equip de coordinació invertisca les primeres sessions de treball per a revisar lleis vigents. El determinar per endavant el suport o les restriccions existents a l'agricultura urbana en la normativa actual revelarà quines modificacions han de ser efectuades. En cas de ser necessari, l'equip haurà de sol·licitar la reformulació d'articles o de lleis. Es recomana convidar a persones de la Direcció Jurídica o afins, si no estan integrats a l'equip de treball, ja que seran una font important de coneixements i informació legal. En el moment d'abordar una revisió de marcs legals, es considera important realitzar una anàlisi complementària d'estatuts locals, departamentals i estatals per a conèixer algunes definicions oficials, entre ells: urbà, rural, terra agrícola, productiu, etc. Estos termes hauran de ser mantinguts i considerats en el moment de formular noves polítiques.

El planejament actual no contempla específicament les agricultures urbanes (no es fa referència ni a horts, agricultures urbanes, espais de cultiu urbà, cultius en coberta, etc.). Dins de la normativa urbanística actualment l'encaix dels horts municipals està dins del sistema d'espais lliures de zones verdes (des d'un parc i zones enjardinades fins a jardins de proximitat dels barris), o en espais contemplats dins de l'article 6.77 de la normativa urbanística del planejament, condicionats per l'execució d'este ús dotacional social, educatiu, esportiu...).(Ordenança reguladora del procediment d'atorgament d'autoritzacions per a la gestió dels horts urbans de l'Ajuntament de València, 2018). En el cas d'altres horts hi ha moltes casuístiques. Esta situació provoca que el grau de seguretat jurídica varie molt segons on s'ubiquen.

En referència a l'ordenació pormenoritzada segons els experts i tenint en consideració el Pla Especial de Directrius de Qualitat Urbana, 2018, que aglutina uns indicadors de qualitat urbana. Quan s'analitza la xicoteta escala, una de les consideracions és valorar l'Horta des de la ciutat. Hi ha un indicador que és la “connexió amb l'Horta”, per tant s'haurien de buscar els espais lliures que compleixen amb este indicador, i els espais de proximitat, i amb perspectiva de gènere. València és una ciutat que compta amb tots els elements per a poder ser “ciutat 15 minuts”, i per tant comptar amb els espais d'auto producció pròxims, espais de trobada, de convivència a través de les agricultures urbanes.

Caldrà treballar amb el Servei de Planejament de l'Ajuntament per estudiar la integració de les agricultures urbanes. Si han d'estar dins del sistema general d'espais lliures, contemplar, nomenar o especificar este ús dins de la normativa. En el cas d'agricultures ja existents i que ara mateix no estan ordenades, s'hauria de treballar també per a regularitzar-les, per a donar una seguretat jurídica a estos espais. Este treball ha d'estar coordinat, i treballar-se amb el personal tècnic (urbanisme, servicis jurídics, etc.). S'ha incidit en què s'han d'estudiar els espais en sòl urbanitzable (en el període abans de ser urbanitzades) com a espais estratègics, espais que podrien albergar agricultures efímeres o temporals, una acció a treballar també dins del futur Pla Verd i de la Biodiversitat. Es podrien comptabilitzar i identificar com a espais clau del pla els terrenys agrícoles que ja estan en sòl urbà-urbanitzable, però que encara són eminentment agraris i poden conrear-se o integrar-se d'altra manera com a infraestructura verda, especialment aquells que donen continuïtat i connecten dues zones discontinües (exemple: ZAL, zona entre Burjassot i Benimàmet, Forn d'Alcedo, Hortes de Benimaclet...).

D'altra banda caldria abordar el tractament de les vores urbanes, treballar en un document normatiu municipal per a donar criteris conjunts de com s'haurien d'integrar.

Per poder implementar els usos en espais com terrats, cobertes, es proposa redactar una ordenança municipal per a indicar uns criteris d'instal·lació i una regulació que evite usos no adequats (criteris d'instal·lació segons les dimensions, capacitat de càrrega, accés al reg, recomanacions en la selecció d'espècies, etc.).

Dins de la planificació, es proposa definir ràtios per a justificar l'ús de l'espai públic per a agricultures urbanes com podria ser el nombre de persones que es podrien beneficiar amb este ús, o definir zones amb més pressió i que les agricultures urbanes han de servir com a esponjament. Hi ha ràtios ja definits en el cas dels espais lliures (els espais lliures de proximitat que són jardins de menys de 25.000 m², la ràtio seria 2,5 m²/hab. i desitjable 4m²), o criteris de sostenibilitat ambiental.

Les directrius per a la millora de la qualitat urbana, són línies d'acció que han de guiar les exigències del planejament de desenvolupament en cada àrea funcional per a garantir que la qualitat urbana s'integra dins dels llindars establits pels indicadors. La Directriu 03. Buits urbans, contempla el "Desenvolupament dels buits urbans i àmbits de planejament pendents d'executar, com a àrees d'oportunitat, per a generar un aprofitament que permeta la disponibilitat de noves dotacions i la millora d'entorns degradats".

POTENCIALS AGENTS IMPLICATS

Servici de Planejament, Servici de Patrimoni, OAM Parcs i Jardins, Servici de Jardineria Sostenible, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Servicis Jurídics, Col·legis professionals.

PRIORITAT DE L'ACCIÓ

■ ■ ■ ALTA

□ □ MITJANA

□ BAIXA

RELACIÓ AMB ALTRES ACCIONS

1.1.1, 1.1.2, 1.3.1

INDICADORS

Superfície programada municipal per a agricultura urbana dins del planejament urbà, definició ràtio AU/hab.

2 FITXES DE LES ACCIONS

1.1.4

E1 | TERRITORI I CIUTAT

L1. MILLORA DE LA IMPLEMENTACIÓ DE LES AGRICULTURES URBANES A LA CIUTAT

A.1.4 APROFITAR ELS EQUIPAMENTS EXISTENTS EN ELS BARRIS PER A FOMENTAR LES AGRICULTURES URBANES

L1

OBJECTIU ESTRATÈGIC

03. DEFINIR CRITERIS D'IMPLANTACIÓ O DESENVOLUPAMENT

OBJECTIU ESPECÍFIC

- Identificar i aprofitar els equipaments existents en els barris com a espais d'oportunitat.

DESCRIPCIÓ

Altra alternativa per a inserir l'agricultura urbana és la possibilitat d'incorporar-la com a part d'equipaments i infraestructures d'ús públics, com ara hospitals, escoles, etc. així com en projectes d'habitatges socials, reservant espais de cultiu en part dels terrenys en els quals es construeix.

Seria objecte d'esta acció impulsar l'habilitació d'estos espais, aprofitar espais de proximitat per a que la ciutadania puga practicar l'agricultura urbana en diferents modalitats, tant per al personal que hi treballa en estos equipaments com per les persones usuàries d'estos.

A la ciutat de València hi ha equipaments municipals i no municipals que podrien albergar diferents tipologies d'agricultures urbanes:

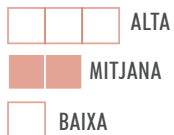
- En equipaments cívics (centres cívics, centres de joventut, etc.)
- Equipaments socials (Centres municipals d'activitats per a persones majors, centres de dia de persones majors tant de titularitat municipal com autonòmica, centres d'Especialitats d'Atenció a Majors de la Generalitat Valenciana)
- Equipaments sanitaris (Centres d'Atenció Primària, hospitals, etc)
- Equipaments educatius (Centres educatius i instituts, universitats, universitats populars)
- Mercats municipals

S'haurien d'identificar estos equipaments i acompanyar als interessats quan sorgisca la demanda d'implementar algun tipus d'agricultura urbana. Per fomentar la implementació en estos espais s'ha de poder oferir guies pràctiques per a orientar a potencials impulsors d'iniciatives en estos àmbits. Existixen diferents opcions per a poder cultivar (a terra, sistemes elevats, efímers, amb més o menys requeriments d'implantació...) i que no necessàriament necessiten d'una elevada infraestructura.

POTENCIALS AGENTS IMPLICATS

Servici de Planejament, Servei de Patrimoni, Servei d'Educació, GVA, OAM Parcs i Jardins, Servei de Jardineria Sostenible, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Servei de Benestar Social i Integració, Servei de Joventut, Servei de Consum i Salut, Universitats populars, Servei d'envelliment actiu.

PRIORITAT DE L'ACCIÓ

RELACIÓ AMB ALTRES ACCIONS

1.1.1

INDICADORS

Nº d'equipaments municipals amb iniciatives d'agricultura urbana, Nº persones participants d'iniciatives d'agricultura urbana segons equipament municipal, Nº d'equipaments no municipals.

2 FITXES DE LES ACCIONS

1.2.1

E1 | TERRITORI I CIUTAT

L2. MILLORA DE LA INTEGRACIÓ PAISATGÍSTICA DE LES AGRICULTURES URBANES

L2

A.2.1 ELABORAR GUIES DE CRITERIS DE DISSENY I INTEGRACIÓ PAISATGÍSTICA DE LES DIFERENTS TIPOLOGIES D'AGRICULTURES URBANES

OBJECTIU ESTRATÈGIC

03. DEFINIR CRITERIS D'IMPLANTACIÓ O DESENVOLUPAMENT

OBJECTIU ESPECÍFIC

- Integrar i millorar paisatgísticament les agricultures urbanes a la ciutat de València oferint criteris i mesures d'integració segons les diferents tipologies i els espais on s'insereixen.

DESCRIPCIÓ

La majoria d'agents està d'acord en el fet que no hi ha definits criteris d'integració paisatgística o si n'hi ha, no es coneixen. En l'ordenança municipal es recullen aspectes que tenen a veure amb l'ús o prohibició d'actuacions dins dels espais, que els gestors de cada hort aplicaran en el seu règim intern normatiu, no obstant això no hi ha criteris que orienten a nivell més global. Este tipus d'informació ajudaria a l'hora de projectar espais per a fer agricultures urbanes. S'ha expressat durant la participació la importància de donar una imatge ordenada en els horts però que no vol dir homogeneïtzar totes les agricultures urbanes sinó que caldria donar pautes i criteris que dins de la idiosincràsia de cada hort proporcionen suport i ajuden a integrar-se millor en el paisatge urbà o periurbà.

El fet que l'espai estiga ben integrat, ben mantingut i curat provoca que la ciutadania tinga una percepció positiva cap a l'espai. Els horts urbans ben treballats, amb cura dels espais comuns, comunitaris, són ben valorats entre el veïnat perquè generen barri, recuperen un espai que en altra situació podria estar abandonat i degradat. Els espais periurbans presenten una gran varietat i juxtaposició d'usos i sovint s'hi produeix una proliferació d'horts de caràcter informal sobretot en les perifèries o espais residuals. Una bona localització és un factor de partida estratègic per a garantir una correcta integració paisatgística de la nova peça en l'entorn, esta part s'haurà de treballar en els condicionaments previs d'identificació dels espais. En els existents s'ha d'acompanyar per a la millorar els elements que generen distorsió paisatgística i dificulten la integració en l'entorn, dissenyant programes per a dignificar estes agricultures residuals o de caràcter més informal.

S'ha indicat la importància del tractament de les parets mitgeres, elements que s'han de tindre en consideració si es desenvolupen en solars o parcel·les urbanes transitòriament.

Per a donar resposta a tot el comentat, esta acció proposa l'elaboració de guies d'integració amb els objectius de millorar la qualitat dels horts existents i donar criteris d'integració per a les diferents tipologies d'agricultures urbanes que es podrien desenvolupar a la ciutat. Es tractaria d'abordar estos espais des de la dimensió paisatgística. A la ciutat no existeixen guies de disseny/integració específiques, però sí que *"s'hauria d'arreglar tota la informació ja disponible i adaptar-la segons les diferents tipologies existents"*. La pròpia Diputació de València ha treballat i elaborat guies que han de servir de referència per este pla.

Els horts urbans poden contribuir a la formació d'una imatge de qualitat adaptada a la identitat local i poden aportar beneficis socials de diversa índole. Per este motiu s'aconsella establir uns objectius de qualitat que permeten que les entitats gestores i els actors implicats defineixin processos eficients dirigits a la creació d'agricultures urbanes integrades paisatgísticament i socialment útils.

S'ha de treballar en el disseny dels diferents elements i segons les tipologies d'agricultures urbanes com podrien ser els tancaments perimetrals, el disseny dels espais comuns, d'estada, donar criteris per a la instal·lació d'elements que proporcionen ombra, sistemes de recollida i emmagatzemament d'aigua, zones d'apilament, de compostatge, utilització de bardisses i arbrat perimetral, materials de bioconstrucció, etc., de tal forma que siguin funcionals i hi haja una imatge ordenada i harmònica d'estos espais.

Per implementar els criteris arreplegats en les guies serà necessari dissenyar programes d'actuació que permeten treballar en els diferents aspectes a tractar i fer un acompanyament amb els agents implicats en les agricultures urbanes per a orientar i donar suport en la millora paisatgística com podrien ser els programes de millora o "dignificació de les agricultures urbanes".

En este sentit, es presenten algunes de les qüestions a contemplar per a millorar la qualitat d'estos espais:

- La localització i les condicions del medi.
- L'accessibilitat i les formes de mobilitat.
- La qualitat del paisatge i la forma d'integració dels elements destacats tant interiors com de vora de parcel·la.
- La distribució de l'espai dotacional i la seua imatge pública.
- Les exigències funcionals vinculades a la dinàmica agrícola.
- La qualitat ambiental i paisatgística dels espais comuns projectats.
- Les condicions funcionals dels espais compartits.
- Les dimensions dels espais d'accés, de pas i de maniobra sobre el terreny.
- El nivell d'integració visual i la qualitat dels materials incorporats.
- La qualitat de la vegetació i el mobiliari.

POTENCIALS AGENTS IMPLICATS

Servici de Planejament, Servici de projectes de Jardineria i Parcs, OAM Parcs i Jardins, AUMSA, Servici de Jardineria Sostenible, Regidoria d'Agricultura, Alimentació Sostenible i Horta, Consell Agrari, Col·legis professionals, horts urbans.

PRIORITAT DE L'ACCIÓ

■ ■ ■ ■ ALTA

■ ■ ■ ■ MITJANA

■ ■ ■ ■ BAIXA

RELACIÓ AMB ALTRES ACCIONS

1.1.1, 1.1.2

INDICADORS

Nº de guies elaborades.

2 FITXES DE LES ACCIONS

1.3.1

E1 | TERRITORI I CIUTAT

L3. FOMENT DE LA INFRAESTRUCTURA VERDA INTEGRANT LES AGRICULTURES URBANES

L3

A.3.1 INTEGRAR L'AGRICULTURA URBANA EN LA INFRAESTRUCTURA VERDA MUNICIPAL I AFAVORIR LA CONNEXIÓ AMB LA INFRAESTRUCTURA VERDA SUPRAMUNICIPAL

OBJECTIU ESTRATÈGIC

- 02. RECONÈIXER ELS SERVICIS AMBIENTALS QUE APORTEN LES AGRICULTURES URBANES
- 03. DEFINIR CRITERIS D'IMPLANTACIÓ O DESENVOLUPAMENT

OBJECTIU ESPECÍFIC

- Aconseguir el reconeixement de les agricultures urbanes dins de la infraestructura verda.

DESCRIPCIÓ

En l'àmbit urbà, els beneficis que aporten les Infraestructures Verdes resulten especialment importants per la seua contribució a la salut i al benestar de la ciutadania. Entre els seus nombrosos beneficis destaquen la millora de la qualitat de l'aire, la moderació del clima urbà i consegüent disminució de l'efecte "illa de calor urbana", la reducció de la contaminació atmosfèrica o la funció social i convivencial exercida pels espais verds urbans; tots els aspectes relacionats amb el nivell general d'habitabilitat de les ciutats.

La Infraestructura Verda Urbana es concep així com una xarxa interconnectada i complementària d'espais verds urbans que inclou a tots aquells elements destacats per la seua importància ambiental, paisatgística o patrimonial, així com als seus corresponents processos i fluxos ecològics. En integrar-se en un mateix sistema, estos elements compleixen, a més d'una important funció de vertebració del territori urbanitzat, un paper fonamental en la millora de la qualitat ambiental del medi urbà.

Es considera molt necessari i prioritari integrar les agricultures urbanes en la infraestructura verda de la ciutat. Es necessita una visió estratègica de la ciutat, el Pla Verd i de la Biodiversitat és una oportunitat, les agricultures urbanes s'integraran dins d'este pla i hauran per tant de fomentar els principis de biodiversitat, objectiu del canvi climàtic (reverdir la ciutat, permeabilitat, etc.), a més dels servicis socioambientals. El PAT de l'Horta també contempla la figura de connectors verds per a cosir l'horta-ciutat i ciutat-horta i treballar en millorar l'actual fragmentació i ruptura que hi ha.

La Directriu 02. Infraestructura verda contempla "Establir una estructura de ciutat basada en la infraestructura verda generada a partir d'una malla de corredors per als vianants que enllacen tot el sistema dotacional de la ciutat, les seues fites principals i l'entorn d'horta." Es podrien identificar itineraris o rutes per vianants que connectaran les iniciatives d'agricultures urbanes de la ciutat i amb l'Horta, aprofitant les infraestructures ja existents. Pel que fa a l'accessibilitat externa, cal vetllar perquè esta xarxa estiga correctament connectada amb l'entorn, transport públic, espais públics, etc. Una bona accessibilitat evita alhora problemes d'inseguretat. És convenient que els usuaris puguen arribar als horts a peu o en bicicleta i també preveure-hi l'accés rodat imprescindible si més no per a la descàrrega d'eines i productes.

Els espais de vora de ciutat són imprescindibles per assegurar la transició Horta-Ciutat més gradual entre l'espai agrícola i l'espai urbà, s'haurien de buscar usos de transició, treballar la permeabilitat de la ciutat (finestres i corredors que connecten). Incloure les agricultures com a peces dins de la infraestructura verda garantint la connectivitat i l'accessibilitat integrada dins del sistema urbà. Hi ha que buscar els espais verds i buscar les connexions com a connectors de la infraestructura verda.

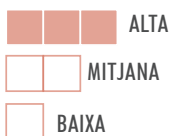

POTENCIALS AGENTS IMPLICATS

Àrea d'Ecologia Urbana, OAM Parcs i Jardins, Servei de Jardineria Sostenible, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Consell Agrari, Servei d'innovació, entitats i ONG vinculades.

PRIORITAT DE L'ACCIÓ

RELACIÓ AMB ALTRES ACCIONS

1.1.1, 1.1.3

INDICADORS

Integració de l'agricultura urbana dins del Pla Verd i de la Biodiversitat com element estructural i connector de la infraestructura verda municipal i la infraestructura verda supramunicipal.

2 FITXES DE LES ACCIONS

2.1.1

E2 | AGROECOLOGIA I BIODIVERSITAT

L1. PROMOCIÓ DEL MODEL AGROECOLÒGIC A LA CIUTAT

L1

A.1.1 ELABORAR UNA GUIA DE BONES PRÀCTIQUES I SOSTENIBILITAT DE LES AGRICULTURES URBANES EN LA CIUTAT.

OBJECTIU ESTRATÈGIC

01. RECUPERAR VINCLES AMB L'HORTA I POTENCIAR EL MODEL AGROECOLÒGIC
02. RECONÈIXER ELS SERVICIS AMBIENTALS QUE APORTEN LES AGRICULTURES URBANES

OBJECTIU ESPECÍFIC

- Donar criteris de bones pràctiques i sostenibilitat comuns que orienten als potencials beneficiaris en la implantació i desenvolupament d'agricultures urbanes i reforçar els coneixements en producció agroecològica d'agricultors/es urbans/es.

DESCRIPCIÓ

Durant el procés de participació els agents han coincidit en indicar que manca definir uns criteris globals de sostenibilitat, encaixar bé el pla dins d'una estratègia de biodiversitat. Hi ha moltes tipologies d'agricultures urbanes i seria adequat donar una visió unificada amb uns criteris comuns de sostenibilitat i bones pràctiques per a totes. Cal definir uns criteris perquè les agricultures dins de la ciutat siguin sostenibles i eficients en l'ús dels recursos, i garanteixen la seguretat per al veïnat i els usuaris i un bon coneixement dels processos naturals i una alimentació més saludable.

L'objecte d'esta acció és elaborar un document o guia de referència que haurà de contemplar aspectes com:

- **L'ús sostenible de l'aigua** i recomanacions per a evitar el malbaratament d'aigua o la utilització de mètodes de reg que provoquen un consum anormal de l'aigua disponible. El cost de l'aigua de reg és elevat, en els horts de gestió municipal s'estan estudiant mesures per a regular-ho perquè els volums que s'utilitzen són elevats.
- **La fertilitat del sòl.**
 - Facilitar l'accés a matèria orgànica de qualitat per als horts i reduir l'ús d'abonaments químics.
- **Promoure pràctiques agrícoles sostenibles:**
 - Fomentar el coneixement dels diferents models d'agricultura cap a una transició agroecològica (agricultura i horticultura ecològica, agroecologia, biodinàmica, permacultura, agricultura regenerativa), dins de la ciutat els espais de cultiu han de prevaldre models sostenibles.

- Cal vetllar perquè s'hi implanten les pràctiques més respectuoses amb el medi ambient, la salut i seguretat dels consumidors, evitant l'ús de productes fitosanitaris de síntesi (pesticides/plaguicides artificials) i sense fertilitzants o adobs químics, sent recomanable l'ús d'adobs d'origen natural o orgànic. L'ús de productes fitosanitaris està regulat per una estricta normativa sectorial, els agricultors professionals han de disposar del carnet d'aplicador fitosanitari per poder manipular estos productes però les persones que no ho són no els poden aplicar i només poden utilitzar els productes autoritzats per a la jardineria domèstica.

- Fomentar la utilització d'espècies autòctones (varietats hortícoles i de fruita pròpies locals, aromàtiques, etc.).

- **Fomentar la conservació i afavorir la biodiversitat i els hàbitats naturals** de les espècies hortícoles tradicionals i autòctones.

- S'ha de parar atenció al que es planta per a conservar la biodiversitat, a vegades succeeix que no es planta l'adequat i es generen imatges més semblants a espais en abandó i serà important orientar en l'ús de plantes amb baixos requeriments d'aigua, aromàtiques, plantes de flor per afavorir els pol·linitzadors, etc.

- Contemplar bardisses integrades, selecció d'espècies. Per tant, un bon disseny ha de contemplar la multifuncionalitat de les bardisses prioritzant la conservació dels pol·linitzadors o el manteniment de reservoris d'enemics naturals prop dels cultius.

- **Fomentar el compostatge comunitari acompanyant en el disseny i la implementació.**
- **Promoure models de gestió favorables al manteniment de l'espai en bon estat.**
- **Fomentar una utilització pública responsable dels espais d'agricultura urbana**, basada en la valoració de l'espai per part dels ciutadans i la prevenció d'actes de vandalisme.
- **Recuperar**, quan siga possible, **les infraestructures agràries i les pràctiques hortícoles tradicionals.**

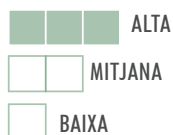

POTENCIALS AGENTS IMPLICATS

Àrea d'Ecologia Urbana, OAM Parcs i Jardins, Servei de Jardineria Sostenible, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Consell Agrari, Servei Cicle Integral de l'Aigua, Servei d'Innovació, entitats i ONG vinculades, Universitats i centres d'investigació.

PRIORITAT DE L'ACCIÓ

RELACIÓ AMB ALTRES ACCIONS

2.1.2, 2.1.3, 2.1.4

INDICADORS

Elaboració de la guia

2 FITXES DE LES ACCIONS

2.1.2

E2 | AGROECOLOGIA I BIODIVERSITAT

L1. PROMOCIÓ DEL MODEL AGROECOLÒGIC A LA CIUTAT

L1

A.1.2 POTENCIAR EL COMPOSTATGE COMUNITARI ALS HORTS URBANS

OBJECTIU ESTRATÈGIC

01. RECUPERAR VINCLES AMB L'HORTA I POTENCIAR EL MODEL AGROECOLÒGIC
02. RECONÈIXER ELS SERVICIS AMBIENTALS QUE APORTEN LES AGRICULTURES URBANES

OBJECTIU ESPECÍFIC

- Impulsar el desenvolupament del compostatge en els horts urbans oferint acompanyament per a la seua implementació.

DESCRIPCIÓ

Els horts urbans han de ser un bon exemple d'aprofitament eficient dels recursos naturals i per entendre les cadenes tròfiques i els cicles de la natura, per a concebre els conceptes de residu mínim o l'economia circular. La matèria orgànica és la base de la fertilització dels horts en l'agricultura ecològica. A més d'aportar els nutrients necessaris per al conreu d'hortalisses, millora la qualitat del sòl, afavoreix la retenció d'aigua i afavoreix la biodiversitat d'organismes edàfics. El compostatge a més contribueix a reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle associades al transport i gestió dels residus orgànics, enfortiment de l'economia social local destinant recursos econòmics en gestió de residus en l'entitat local i veïnal encarregada de la gestió.

Quins beneficis aporta el compostatge comunitari?

- Disminueix la proporció d'impropis en la recollida selectiva.
- Disminueix el percentatge d'emissions de CO₂ equivalent associat al servei de recollida i tractament de residus.
- Redueix el cost de tractament dels residus.
- Sensibilitza la població i genera un imaginari positiu sobre el sistema de gestió de residus.
- Augmenta la participació ciutadana.
- Posa en contacte entitats i enforteix la cohesió social.
- Genera dinàmiques de sostenibilitat ciutadana.

Es recomana utilitzar compost produït al mateix hort, per tant és recomanable que es practique el compostatge comunitari i utilitzar diferents sistemes de compostatge en funció dels casos (en pila, en compostador, vermicompostador, directe, etc.). El compost obtingut es pot destinar a jardineria, horts o ús particular (jardins, terrasses...). La unitat de compostatge pot donar servei a 50 i 100 famílies, a més d'algun comerç o entitat propera.

En el cas del compostatge ara mateix la majoria d'horts urbans tenen a disposició mòduls de compostatge, però estan posant-los en marxa. Durant la participació s'ha indicat que el compostatge no és una pràctica automàtica, és necessària una formació i un acompanyament per a saber implementar-ho.

És necessari, per tant, formar i acompanyar als usuaris i gestors dels horts i oferir suport tècnic especialitzat, des de la mateixa administració, o amb entitats i associacions que es dediquen a estos temes. Elements importants serien les bio trituradores, que podrien utilitzar-se de manera compartida des dels equipaments municipals o xarxes d'intercanvis, el material sec triturat de la poda urbana (que es podria obtindre des dels servicis de manteniment dels parcs i jardins), l'ús de subproductes com la palla de l'arròs i la fracció orgànica (obtinguda dels mateixos usuaris o veïnat).

Hi ha entitats que ja treballen en el tema del compostatge i horts comunitaris que estan integrant esta pràctica. És molt important saber com fer-ho i entendre el funcionament integral, donar-li un sentit dins de l'economia circular. Aprofitar els horts com a espais educatius i demostratius d'estes pràctiques sostenibles és una oportunitat, implicar les escoles, el veïnat per crear una comunitat veïnal empoderada.

Experiències d'èxit d'altres indrets poden ser reproduïbles a la nostra ciutat, iniciant d'una manera experimental, com el mateix projecte d'agrocompostatge comunitari amb la palla de l'arròs impulsat per la Regidoria d'Agricultura i Horta amb el Consell Agrari Municipal, que ha posat en marxa una instal·lació provisional demostrativa als horts de Sociòpolis.

Cal consultar i tindre en consideració la normativa autonòmica que regula les instal·lacions de compostatge comunitari per estos espais que s'haurà de tindre en compte.

POTENCIALS AGENTS IMPLICATS

OAM Parcs i Jardins, Àrea d'Ecologia Urbana, Servici de Jardineria Sostenible, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Consell Agrari, xarxa d'horts, entitats i ONG medioambientals, associacions veïnals, centres educatius, AMPEs., Servici de Gestió Sostenible de Residus Urbans.

PRIORITAT DE L'ACCIÓ

ALTA

MITJANA

BAIXA

RELACIÓ AMB ALTRES ACCIONS

2.1.1

INDICADORS

Nº d'horts urbans amb compostera comunitaria, Nº persones participants en el programa, kg de residus orgànics aportats/compostera, kg de compost produït/any.

2 FITXES DE LES ACCIONS

2.1.3

E2 | AGROECOLOGIA I BIODIVERSITAT

L1. PROMOCIÓ DEL MODEL AGROECOLÒGIC A LA CIUTAT

L1

A.1.3 CREACIÓ DE SINÈRGIES AMB ELS BANCS DE LLAVORS TRADICIONALS (GVA), VIVERS MUNICIPALS I XARXES D'INTERCANVI DE LLAVORS

OBJECTIU ESTRATÈGIC

01. RECUPERAR VINCLES AMB L'HORTA I POTENCIAR EL MODEL AGROECOLÒGIC
02. RECONÈIXER ELS SERVICIS AMBIENTALS QUE APORTEN LES AGRICULTURES URBANES

OBJECTIU ESPECÍFIC

- Fomentar el coneixement i valorar les varietats locals tradicionals des de la producció i des del consum, per al manteniment d'estes varietats.

DESCRIPCIÓ

La preservació de la diversitat agrària pot ajudar a una alimentació més saludable, a una conservació del patrimoni agrícola i a una contribució a la millora de les rendes dels llauradors i llauradores. Cal recordar que no únicament és important el material vegetal en si, sinó també la gestió.

Com s'ha manifestat durant la participació, les llavors tradicionals locals són una oportunitat per augmentar la biodiversitat i disminuir els riscos en casos de crisi alimentària i tenen una component social important en la recuperació del patrimoni genètic.

Per a treballar en esta acció es facilitaran els canals de comunicació i col·laboració amb el Servei d'Agricultura Ecològica de la GVA, vivers municipals, entitats i xarxes que treballen amb bancs de llavors, mercats agroecològics, xarxa d'horts -comunitaris i socials, escolars, etc.- per a establir mecanismes d'intercanvi o cessió de llavors específiques per als horts comunitaris i projectes agroecològics. Si bé l'objecte principal de les agricultures urbanes no és la producció professional però sí que són espais potencials que fomenten la cultura agrícola, la provisió alimentària i l'alimentació saludable.

Contemplar l'oportunitat d'aprofitar els excedents dels horts, fer intercanvi (de llavors, de productes, de coneixement), involucrar al banc d'aliments o iniciatives com les espigoladores.

A més, s'impulsarà l'organització de trobades o jornades d'intercanvi de llavors tradicionals recolzant les iniciatives que ja es realitzen (mercat agroecològic de Castellar-Oliveral, Jardí Botànic...etc)

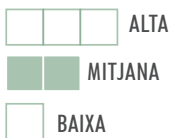

POTENCIALS AGENTS IMPLICATS

OAM Parcs i Jardins, Àrea d'Ecologia Urbana, Servei de Jardineria Sostenible, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Consell Agrari, Vivers municipals, Servei de Producció Ecològica de la GVA, entitats i ONG que treballen amb bancs de llavors, mercats agroecològics, horts socials, comunitaris, escolars, Universitats.

PRIORITAT DE L'ACCIÓ

RELACIÓ AMB ALTRES ACCIONS

3.2.6

INDICADORS

Nº de persones participants en iniciatives d'agricultura urbana que solliciten llavors de varietats tradicionals locals, material vegetal d'espècies autòctones, nº de trobades/jornades d'intercanvi de llavors.

CATÁLOGO VALENCIANO DE VARIEDADES TRADICIONALES DE INTERÉS AGRARIO

2 FITXES DE LES ACCIONS

2.1.4

E2 | AGROECOLOGIA I BIODIVERSITAT

L1. PROMOCIÓ DEL MODEL AGROECOLÒGIC A LA CIUTAT

L1

A.1.4 DEFINIR REQUERIMENTS I CRITERIS DE SEGURETAT AMBIENTAL PER A LA IMPLEMENTACIÓ D'AGRICULTURES URBANES.

OBJECTIU ESTRATÈGIC

01. RECUPERAR VINCLES AMB L'HORTA I POTENCIAR EL MODEL AGROECOLÒGIC
02. RECONÉIXER ELS SERVICIS AMBIENTALS QUE APORTEN LES AGRICULTURES URBANES

OBJECTIU ESPECÍFIC

- Promoure espais amb qualitat ambiental i que oferisquen seguretat per a la salut dels agricultors/es urbans/es i la ciutadania en general.

DESCRIPCIÓ

Esta acció contempla la definició de criteris previs de seguretat ambiental per a orientar en la instal·lació d'iniciatives d'agricultura urbana, promoure que siguen espais que puguen integrar-se en una xarxa de vigilància i control de la qualitat ambiental, i treballar en el control amb els propis usuaris i gestors d'iniciatives d'agricultura urbana.

En referència a la contaminació urbana, durant el procés de participació si bé es considera que no suposaria un obstacle per a la implementació d'esta mena d'iniciatives, sí que és important comptar amb uns criteris globals que puguen orientar en l'ús de l'un o l'altre espai.

Per a desenvolupar l'acció s'haurà de tindre en consideració aspectes ambientals relacionats amb l'aptitud dels sòls, la contaminació de l'aire, la qualitat de l'aigua de reg, qüestions que a priori resulten més complexes i requeriran recursos, de col·laboracions per al seu estudi, però al mateix temps els criteris s'hauran de definir tenint en compte la tipologia d'agricultura urbana, per exemple si té una funció comestible, més ornamental, amb funcions de reverdir que podran orientar tant als que projecten els espais, com als gestors i usuaris, etc.

En el disseny i implementació de les agricultures urbanes un aspecte rellevant és donar criteris per a identificar espais d'ubicació d'agricultures urbanes. És important tipificar escenaris, de seguretat i delimitació territorial.

Els elements com l'aigua i els sòls són rellevants (analitzar sòls, usos anteriors, conèixer la potencialitat de cadascun per a prendre solucions). Hi ha estudis que si bé indiquen que les plantes localitzades prop de vies de tràfic acumulen una major quantitat d'elements típicament relacionats amb el trànsit però també que les concentracions de contaminants per als quals existeixen nivells màxims legals establits (cadmi i plom) es troben per davall dels límits acceptables per a aliments de fulla, i per tant, els productes cultivats sobre un substrat no contaminat, en l'àrea urbana d'estudi, són adequats per al seu consum¹.

Per tant, criteris que s'haurien de contemplar dins de l'àmbit urbà:

¹ Izquierdo M. (2019). Urban Allotment Gardens for the Biomonitoring of Atmospheric Trace Element Pollution.

- Delimitar les zones segons la densitat de tràfic.
- Fer analítiques prèvies del sòl. En el cas que hi haja espais contaminats, i el cost de descontaminar els sòls fora elevat -que generalment descontaminar és un cost molt elevat-, es podrien plantar espècies vegetals no comestibles i que feren de filtres verds i que ajudaren a millorar l'estructura dels sòls o establir un sistema d'horts elevats amb aportació de terra fèrtil i no contaminada.
- L'aigua de reg. S'han de fer analítiques de l'aigua per conèixer els paràmetres i la qualitat de l'aigua i determinar des d'on s'ha de fer l'abastament d'aigua.

Complementàriament es podrien establir convenis amb centres d'investigació i universitats i fer investigació participativa en els propis horts. Per exemple investigadors de la UPM han arribat a la conclusió que l'anàlisi de partícules atmosfèriques absorbides i depositades sobre plantes comestibles pot ser una tècnica fàcil, econòmica i fiable per a biomonitoritzar la contaminació atmosfèrica per partícules en ambients urbans.

L'Observatori municipal de l'Arbre (OMAV) y l'Associació d'Apicultura Urbana indiquen que s'estan utilitzant abelles per a estudiar l'impacte de la contaminació d'una zona o barri amb les anàlisis de la mel urbana produïda i les abelles també funcionen com bioindicadors.

Com s'ha comentat durant el procés de participació, també caldrà parar atenció al control i seguiment de les colònies felines i qualsevol plaga i estar en coordinació amb el Servei de Salut que ja estableix protocols de seguiment de plagues urbanes.

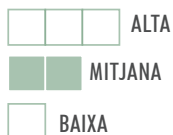

POTENCIALS AGENTS IMPLICATS

OAM Parcs i Jardins, Àrea d'Ecologia Urbana, Servei de Jardineria Sostenible, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Consell Agrari, Servei de Projectes de Jardineria, Servei de Salut, entitats i associacions ambientals, Universitats, centres d'investigació, OMAV, Las Naves.

PRIORITAT DE L'ACCIÓ

RELACIÓ AMB ALTRES ACCIONS

2.1.1

INDICADORS

Guia metodològica o protocol de seguretat d'implantació. Viabilitat agrària. N^o d'anàlisi realitzats.

2 FITXES DE LES ACCIONS

2.2.1

E2 | AGROECOLOGIA I BIODIVERSITAT

L2. FOMENT DE LA BIODIVERSITAT EN ELS ESPAIS D'AGRICULTURA URBANA

A.2.1 ESTUDIAR LA IMPLANTACIÓ D'ESTRUCTURES PER A LA MILLORA DE FAUNA URBANA SEGONS LA NORMATIVA VIGENT

L2

OBJECTIU ESTRATÈGIC

01. RECUPERAR VINCLES AMB L'HORTA I POTENCIAR EL MODEL AGROECOLÒGIC
02. RECONÈIXER ELS SERVICIS AMBIENTALS QUE APORTEN LES AGRICULTURES URBANES

OBJECTIU ESPECÍFIC

- Millorar la biodiversitat dins de l'espai urbà mitjançant les agricultures urbanes.

DESCRIPCIÓ

La biodiversitat en els horts urbans no es limita a les espècies de conreu. Els horts solen acollir gran quantitat d'espècies vegetals i animals. S'hi poden trobar valuoses comunitats arvenses —pròpies dels espais agrícoles— i comunitats ruderals —pròpies d'indrets transitats— que de vegades no són conegudes ni apreciades, i fins i tot erròniament combatudes. Es tracta de xicotetes comunitats adaptades a condicions peculiars, d'alt valor ecològic i paisatgístic, i que a més aporten beneficis productius. És especialment important el paper dels elements connectors: vores dels camins, límits entre parcel·les, marges, basses, etc.

La presència de biodiversitat en un hort és un indicador de qualitat. Com més gran és el número d'espècies animals i vegetals d'un jardí, més complexes són les xarxes tròfiques que s'estableixen entre els diferents organismes i, en conseqüència, més capacitat d'afrontar possibles perturbacions com pot ser l'entrada d'una plaga o malaltia. És recomanable preveure, si les característiques de l'hort així ho permeten, la instal·lació de determinades estructures per tal d'afavorir la presència de determinats grups faunístics d'interès en l'hort. Este tipus d'accions s'engloben dins del concepte de "Solucions Basades en la Natura" (SBN).

Cal seguir uns criteris d'ubicació genèrics abans de procedir a la instal·lació de qualsevol estructura de fauna. És del tot necessari fer una lectura de l'espai per determinar la conveniència o no de dur a terme esta actuació. No tots els espais són susceptibles de rebre estructures. L'anàlisi de la pressió d'usos per part de la ciutadania, la presència de gossos solts en l'espai i/o de colònies de gats, el tipus de vegetació de l'entorn, l'orientació, la connectivitat amb altres espais verds de la ciutat i, evidentment, les característiques del grup biològic que es vol potenciar són elements clau a tenir en compte per garantir certes opcions d'èxit en forma d'ocupació. La natura és imprevisible però la inversió de temps i recursos per a la col·locació i manteniment posterior d'estes estructures mereix un estudi previ de l'espai per determinar-ne la seva idoneïtat.

Com s'ha manifestat durant el procés de participació, s'està d'acord en el fet que les agricultures urbanes són espais potencials per albergar biodiversitat i es considera important crear estructures per afavorir la implantació de fauna urbana (caixes-niu d'ocells i ratpenats, ruscos i bucs, refugis-hotels per a insectes, piles de fusta o palla, biotrons, etc) així com també la sembra de plantes protectores als marges o perímetres dels cultius.

Esta acció contempla estudiar les diferents estructures d'integració funcionals i generació d'hàbitats per a insectes, xicotets ocells i pol·linitzadors que puguem implantar-se en les agricultures urbanes. Alguns horts ja treballen en esta acció i tenen estructures d'este tipus, com els Horts de Malilla, Hort de la Botja, Hort

Cabanyal Horta o Benimaclet, o en l'àmbit escolar hi ha escoles que els han implantat, o en parcs i jardins públics amb la col·laboració de l'OMAV o associacions com AVAU. També, en el cas dels espais sobrants, enmig d'infraestructures, restes d'expropiacions, vores de carreteres, es podria considerar que alguns siguen utilitzats com reservoris de fauna. Són una oportunitat, però s'han de gestionar bé.

Amb un disseny i gestió adequats els horts urbans poden contribuir a la conservació de la biodiversitat urbana, per a això la gestió dels horts urbans en el seu disseny haurà d'incorporar molts dels elements per a la conservació de la biodiversitat especialment aquells que afavoreixen la presència i el desenvolupament de poblacions de la fauna auxiliar que ajuden a combatre les plagues i malalties que afecten els cultius, com la presència de tanques arbustives, la instal·lació d'hotels per a insectes, bucs, rocalles, fustes tròfiques, espirals d'aromàtiques o potenciar pràctiques com la reducció de la freqüència de segues en les marges dels horts o la sembra de prats florits, entre moltes altres. La instal·lació de caixes niu per a xicotets ocells i torres de quiròpters també contribueix a la lluita biològica contra les plagues i a la viabilitat d'una producció ecològica.

L'apicultura es tracta d'una altra manera d'aproximar el camp a la ciutat seguint l'exemple d'experiències existents en ciutats com Berlín, Nova York o Londres, o Madrid (el projecte Mel de Barri està iniciant una xarxa d'apicultors urbans amb ruscos en terrats, o com la del Medialab-Prado, en el centre de Madrid) o Segòvia (horts de mel en parcel·les rústiques).

Des de fa alguns anys la ciutat de València, impulsat per l'Observatori Municipal de l'Arbre ha implantat ruscos en diferents llocs de la ciutat (terrats, parcel·les privades amb convenis, en parcs com el de Malilla o Vivers, etc) i s'està treballant per a impulsar l'apicultura urbana duent a terme l'elaboració d'una ordenança comptant amb els diferents agents que regularà i ordenarà este ús en l'espai urbà per a fomentar esta pràctica d'una manera equilibrada i tenint en compte l'influència que podrien tindre les abelles mel·líferes en el desenvolupament d'altres espècies.

POTENCIALS AGENTS IMPLICATS

OAM Parcs i Jardins, Servei de Jardineria Sostenible, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Consell Agrari, Servei de Projectes de Jardineria, entitats i associacions ambientals, Universitats, centres d'investigació, OMAV, xarxa d'horts (municipals, comunitaris i socials, escolars, demostratius...etc)

PRIORITAT DE L'ACCIÓ

■ ■ ■ ALTA

■ ■ MITJANA

■ BAIXA

RELACIÓ AMB ALTRES ACCIONS

2.2.3

INDICADORS

Nº d'horts amb implantació d'estructures de millora de la biodiversitat i tipus d'estructures. Guia de pràctiques pel foment de la biodiversitat als horts.

2 FITXES DE LES ACCIONS

2.2.2

E2 | AGROECOLOGIA I BIODIVERSITAT

L2. FOMENT DE LA BIODIVERSITAT EN ELS ESPAIS D'AGRICULTURA URBANA

A.2.2 PROMOURE LES AGRICULTURES URBANES EN BALCONS, JARDINS I ESPAIS PRIVATS

L2

OBJECTIU ESTRATÈGIC

01. RECUPERAR VINCLES AMB L'HORTA I POTENCIAR EL MODEL AGROECOLÒGIC
02. RECONÈIXER ELS SERVICIS AMBIENTALS QUE APORTEN LES AGRICULTURES URBANES

OBJECTIU ESPECÍFIC

- Col·laborar en la sostenibilitat urbana facilitant i promovent el desenvolupament dels horts a casa o l'espai domèstic.

DESCRIPCIÓ

Les persones que disposen d'un xicotet terreny en els seus habitatges poden utilitzar-lo per a crear un hort d'una forma senzilla, preparant el sòl per al cultiu d'hortalisses. No obstant això, la gran majoria de la població que habita a les ciutats no disposa d'un terreny a casa, la qual cosa no és un impediment per a tindre un xicotet hort adaptat a l'espai disponible. De fet, podem crear un hort pràcticament en qualsevol lloc: finestres, balcons, terrasses o patis utilitzant recipients per al cultiu. Els únics requeriments que es necessiten són: disposar d'un lloc amb llum directa i disposar d'aigua sense problemes. Fins i tot es poden fer "horts obscurs" per cultivar germinats o fongs comestibles.

Tindre un hort a casa permet experimentar molts dels fonaments de la cultura de la sostenibilitat i és un entreteniment divertit. Ara bé, també representa una responsabilitat i un repte, ja que malgrat no comportar una dedicació massa gran, per aconseguir resultats i progressos cal un cert manteniment i unes mínimes atencions. Es necessita un poc de pràctica, estima i dedicació per a obtindre bons resultats.

Els beneficis que ofereixen els horts a casa:

- Autoabastiment i completar els menús domèstics.
- Col·laborar en la sostenibilitat urbana
- Retrobament amb la natura
- Crear un espai d'oci familiar
- Compartir l'experiència amb altres veïns/es, família, etc.

L'objectiu principal d'esta acció serà fomentar el cultiu hortícola o microhorts (tests, jardineres, horts verticals, etc) en qualsevol espai privat disponible, exterior o interior facilitant idees per a la construcció dels recipients i llavors d'algunes hortalisses. El cultiu en espais urbans sense sòl (balcons, terrasses o patis) ens obliga a usar recipients per a albergar les nostres plantes. Estos recipients poden ser molt variats; podem utilitzar jardineres, tests, taules de cultiu, recipients a partir de materials reciclats o construir-los nosaltres mateixos utilitzant blocs, fusta o altres materials.

Atés que els requisits serien diferents als d'una altra tipologia d'agricultura per les dimensions de l'espai, caldrà oferir informació adaptada al cultiu d'hortalisses, verdures i llegums, aromàtiques en tests, terrasses, terrats o patis dels habitatges de la ciutat.

Un dels condicionants en l'àmbit domèstic és la poca profunditat de substrat, la qual cosa pot limitar el desenvolupament d'algunes hortalisses. Per això, s'han de triar hortalisses adequades al cultiu en recipients, començant per aquelles que ofereixen menys complicacions. Les plantes necessiten hores diàries de llum solar per al seu correcte desenvolupament (a excepció dels fongs i els processos de germinació), així que triarà la zona amb més hores de llum directa i més protegida del vent. El reg és la tasca que més temps ocupa, per tant convé que el subministrament d'aigua estiga en el mateix terrat, el més prop de l'hort. Així s'eviten grans desplaçaments per regar o omplir el depòsit, si n'hi haguera.

Per començar a practicar l'horticultura a casa, en primer lloc és molt important dissenyar i planificar com serà l'hort: quin espai està disponible, on es pot plantar, què es pot plantar. Caldrà tindre en compte que s'haurà de carregar el pes de les plantes i el substrat, així com de jardineres, tests, tarimes, etc. Per norma general s'estima que per seguretat no es poden superar els 300 o 350 kg per metre quadrat. Per tant hi ha que moderar la quantitat i el volum de les jardineres i en el cas d'una terrassa o balcó repartir-les bé.

L'hort cal que siga un espai cívic per tant el creixement de les plantes i els treballs de manteniment no han de causar molèsties al veïnat i evitar tot allò que puga caure terrassa avall com aigua de reg, fulles seques, fruits massa madurs, llixiviats, etc.

De manera divulgativa, es podran realitzar xarrades, cursos i seminaris sobre el cultiu de microhorts domèstics i fullets informatius amb recursos per a llançar-se a cultivar a casa.

POTENCIALS AGENTS IMPLICATS

OAM Parcs i Jardins, Àrea d'Ecologia Urbana, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, comunitats de veïns, administradors de finques.

PRIORITAT DE L'ACCIÓ

ALTA

MITJANA

BAIXA

RELACIÓ AMB ALTRES ACCIONS

3.2.2

INDICADORS

Nº de publicacions i accions de difusió d'agricultura domèstica

2 FITXES DE LES ACCIONS

2.2.3

E2 | AGROECOLOGIA I BIODIVERSITAT

L2. FOMENT DE LA BIODIVERSITAT EN ELS ESPAIS D'AGRICULTURA URBANA

L2

A.2.3 PROMOURE CONVENIS AMB ENTITATS AMBIENTALS PER A FER SEGUIMENT DE LA BIODIVERSITAT ALS ESPAIS D'AGRICULTURA URBANA

OBJECTIU ESTRATÈGIC

01. RECUPERAR VINCLES AMB L'HORTA I POTENCIAR EL MODEL AGROECOLÒGIC
02. RECONÈIXER ELS SERVICIS AMBIENTALS QUE APORTEN LES AGRICULTURES URBANES

OBJECTIU ESPECÍFIC

- Involucrar a la ciutadania en la conservació de la biodiversitat mitjançant l'observació i el coneixement i afavorint interaccions entre investigadors, gestors, professionals del medi ambient, organitzacions naturalistes, comunitat universitària, centres educatius i públic general.

DESCRIPCIÓ

Esta acció proposa establir i promoure convenis amb ONG, associacions ciutadanes o entitats de custòdia, propietaris dels terrenys i usuaris dels horts, universitats de col·laboració i acords per a fer seguiment de la biodiversitat als espais cultivats. Els horts urbans podrien convertir-se en observadors de biodiversitat, i recollir informació per a obtenir una evolució en el temps de diferents variables.

Es podria analitzar la biodiversitat existent en els horts, de les espècies autòctones de cara a la seua conservació i la del seu hàbitat, sense oblidar l'anàlisi de les espècies exòtiques invasores incorporant la informació disponible en un inventari de biodiversitat o banc de dades, tant de flora com de fauna vertebrada i invertebrada. Com s'ha manifestat durant el procés de participació "fer inventaris anuals de la biodiversitat dels horts per a veure el seu efecte sobre les espècies animals i vegetals".

Es van fer mostrejors ciutadans de biodiversitat urbana als parcs de la Rambleta, Malilla, Marxalenes ('bioblitz'), i es va ensenyar als usuaris a identificar espècies. Per tant, els horts poden ser també espais per sensibilitzar a la ciutadania.

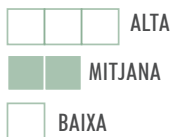

POTENCIALS AGENTS IMPLICATS

OAM Parcs i Jardins, Àrea d'Ecologia Urbana, Consell Agrari, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, ONG i entitats ambientals, horts (comunitaris i socials, municipals, escolars, divulgatius, etc.), OMAV, universitats i centres d'investigació, ciutadania en general

PRIORITAT DE L'ACCIÓ

RELACIÓ AMB ALTRES ACCIONS

2.2.1, 2.2.2

INDICADORS

Nº de convenis o aliances generades amb entitats, inventaris anuals de biodiversitat dels horts.

2 FITXES DE LES ACCIONS

2.3.1

E2 | AGROECOLOGIA I BIODIVERSITAT

L3. FORMACIÓ, ACOMPANYAMENT I ASSESSORAMENT A LES INICIATIVES D'AGRICULTURA URBANA

L3

A.3.1 PROGRAMES FORMATIUS ADAPTATS (MANEIG DE CULTIUS, ÚS I MANEIG DELS SISTEMES DE REG, AGRICULTURA ECOLÒGICA, COMPOSTATGE, VARIETATS LOCALS, PLANIFICACIÓ DE CULTIUS, ETC.)

OBJECTIU ESTRATÈGIC

01. RECUPERAR VINCLES AMB L'HORTA I POTENCIAR EL MODEL AGROECOLÒGIC
02. RECONÈIXER ELS SERVICIS AMBIENTALS QUE APORTEN LES AGRICULTURES URBANES

OBJECTIU ESPECÍFIC

- Oferir formació adaptada a les iniciatives d'agricultura urbana a diferents nivells.

DESCRIPCIÓ

La millora de la formació de les persones vinculades a l'agricultura urbana és un dels principals reptes que ha d'abordar el pla. Durant la participació s'ha expressat la necessitat de donar suport en qüestions de formació i d'assessorament (acció 2.3.2). Esta acció proposa posar en marxa un programa formatiu proper al territori i les entitats i usuaris (molts s'inicien sense cap experiència o coneixement tècnic) però també per als que gestionen els horts tant en temes d'agricultura com en qüestions de gestió comunitària, resolució de conflictes, etc.

Una qüestió important és caminar cap a un model sostenible d'agricultura urbana, una visió compartida pels agents. Per tant, la formació tindrà un paper fonamental per a capacitar i donar ferramentes i orientacions a les persones gestores, usuàries per a aconseguir anar en la mateixa direcció.

El programa formatiu es podria fer a diferents nivells segon els destinataris i utilitzant diferents modalitats, este programa formatiu haurà d'anar de la mà d'un programa acompanyament (2.3.2). Segons en el moment en què es troben les iniciatives, podrien necessitar una formació més concreta o específica (Fase 0: Fase prèvia, Fase I: Fase emergent, Fase II: Fase d'inici, Fase III: Fase de consolidació).

Hi ha experiències d'èxit com el programa formatiu Ciutat Hort de Madrid que planteja itineraris formatius entorn dels sabers que es produeixen en els Horts Urbans Comunitaris de Madrid (prehort, mediació, disseny de l'hort, aigua i reg, sembra i plantacions, manteniment i cures, mobiliari de l'horta, culturizarte). El programa de Ciutat Hort es comparteix entre ciutadans independents i agents de l'administració.

Oferir formació prèvia per a potencials gestors o usuaris d'agricultures urbanes

Quan una associació o entitat estiga interessada en desenvolupar un projecte d'agricultura urbana (Fase 0), seria interessant oferir una formació prèvia bàsica amb la finalitat de donar suport i capacitar als agents (píndoles bàsiques prèvies de caràcter agrícola i tècnic), una formació que si es fa, es valoraria positivament en les convocatòries públiques que es podrien fer.

En l'àmbit ciutadà, oferir xarrades formatives específiques, píndoles formatives de curta duració introduint els principis bàsics, per a potencials usuaris d'agricultures urbanes. Esta formació si es fa, es podria valorar positivament en les convocatòries públiques.

Oferir una programació anual de píndoles formatives de caràcter agrícola i tècnic.

Destinatari: Usuaris i Gestors dels horts

Oferir microcàpsules formatives per a les persones gestores dels horts municipals, comunitaris i socials,

sobre temàtiques diverses (ús eficient de l'aigua, compostatge, selecció d'espècies, planificació de cultius ...) que podria ser rotativa en diferents ubicacions de la ciutat (horts com llocs ideals per a fer-los in situ, universitats populars, espais socials del barri). Es podrien programar en distintes èpoques de l'any agrícola. El disseny de la programació s'hauria de fer conjuntament amb els responsables dels horts per tal d'ajustar els continguts a les necessitats reals dels col·lectius. Per a impartir-ho es podria comptar amb professionals especialitzats, ja siguen propis de l'ajuntament, o externs.

Oferir formació sobre gestió de conflictes, orientada principalment als gestors i usuaris dels horts comunitaris.

Destinatari: Usuaris i gestors dels horts

La gestió d'horts, sobretot quan el conreu de parcel·les recau en una àmplia diversitat d'usuaris, pot comportar conflictes que cal gestionar. Per este motiu, es proposa dissenyar i oferir píndoles formatives relacionades amb esta temàtica a fi de millorar les relacions entre els horticultors urbans o per afrontar situacions de conflicte entre els gestors i els usuaris. Els conflictes principals venen pel manteniment dels espais comuns, problemes d'abandonament de les parcel·les pels usuaris i falta d'assumpció de responsabilitats, problemes quan algun usuari desenvolupa pràctiques agrícoles inadequades, etc.

Una possibilitat seria fer aprenentatge cooperatiu o de servei amb els alumnes d'FP agrària oferint-los la possibilitat de fer les pràctiques formatives als horts urbans, centres escolars -com a centres de treball-tutoritzant i ajudant als usuaris dels horts urbans o col·laborant en la plantació i construcció dels nous horts.

A més, s'han d'explorar o crear sinergies amb altres entitats i recursos existents, com per exemple amb la Unió de Llauradors i Ramader i Agroviva, una plataforma web que ofereix assessorament i formació entre altres coses, per a la planificació, instal·lació i seguiment d'horts escolars, urbans, i/o socials. (<http://www.agroviva.org/agroviva?l=ES>)

POTENCIALS AGENTS IMPLICATS

OAM Parcs i Jardins, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Consell Agrari, Àrea d'Ecologia Urbana, ONG i entitats ambientals, horts (comunitaris i socials, municipals, escolars, divulgatius, etc.), entitats agràries, Servei d'Educació, DG Educació GVA.

PRIORITAT DE L'ACCIÓ

ALTA

MITJANA

BAIXA

RELACIÓ AMB ALTRES ACCIONS

2.3.2

INDICADORS

Nº d'accions formatives i demostratives demanades pels horts i desenvolupats anualment, nº d'horts dins del programa formatiu, grau de satisfacció dels assistents a les activitats de formació, Nº d'agricultors urbans que han rebut capacitació tècnica i assistència en l'últim any.

2 FITXES DE LES ACCIONS

2.3.2

E2 | AGROECOLOGIA I BIODIVERSITAT

L3. FORMACIÓ, ACOMPANYAMENT I ASSESSORAMENT A LES INICIATIVES D'AGRICULTURA URBANA

L3

A.3.2 PROGRAMA D'ACOMPANYAMENT I ASSESSORAMENT PER A DONAR SUPORT A LES INICIATIVES D'AGRICULTURA URBANA.

OBJECTIU ESTRATÈGIC

01. RECUPERAR VINCLES AMB L'HORTA I POTENCIAR EL MODEL AGROECOLÒGIC
02. RECONÈIXER ELS SERVICIS AMBIENTALS QUE APORTEN LES AGRICULTURES URBANES

OBJECTIU ESPECÍFIC

- Donar suport i acompanyar les iniciatives d'agricultures urbanes oferint un assessorament tècnic i adequat a les necessitats.

DESCRIPCIÓ

En general, durant el procés de participació s'ha insistit en l'importància de l'acompanyament, tant en les fases embrionàries, com en les fases de gestació i d'enllumenament i consolidació de les iniciatives.

L'acció que es planteja és un programa per a donar suport a les iniciatives d'agricultura urbana a diferents nivells. Hi ha qüestions que seran els tècnics municipals els que orienten i en altres casos, cal aprofitar el treball en xarxa per a que hi haja intercanvi d'experiències i que siguin les pròpies iniciatives d'agricultura les que ajuden i acompanyen.

Com s'ha expressat durant la participació, hi ha iniciatives que es sentirien més acompanyades si hi haguera un cert acompanyament (dins d'aquells que són part dels horts municipals es proposa fer visites o reunions de seguiment 1 o 2 vegades a l'any, altres iniciatives proposen tindre un espai -persona, telèfon- per a fer consultes) malgrat que el model de gestió siga autogestionat.

En el cas dels centres educatius que formen part del programa municipal d'hortos escolars, s'ofereix assessorament i formació presencialment amb visites periòdiques programades i en modalitat online.

El programa podrà contemplar acompanyament en qüestions d'índole jurídica (constitució d'associacions, convenis i acords de gestió entre entitats públiques i privades, dinamització comunitària), tècnics en matèria agrària (disseny de l'espai de cultiu, criteris d'integració paisatgística, planificació dels cultius, problemes de plagues i malalties), o en sostenibilitat (gestió dels residus, biodiversitat, eficiència del reg, selecció d'espècies, etc).

Per als joves que finalitzen la seua formació agrària en cicles formatius bàsics en instituts de la nostra ciutat, com hi és el cas de l'IES d'Orriols, s'ha proposat estudiar la possibilitat d'oferir parcel·les del banc de terres de València a estudiants per iniciar-se en xicotets projectes d'agricultura.

POTENCIALS AGENTS IMPLICATS

OAM Parcs i Jardins, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Consell Agrari, Àrea d'Ecologia Urbana, ONG i entitats ambientals, Servei d'Educació, centres educatius, horts, entitats agràries professionals.

PRIORITAT DE L'ACCIÓ

 ALTA

 MITJANA

 BAIXA

RELACIÓ AMB ALTRES ACCIONS

2.3.1

INDICADORS

Nº visites realitzades horts urbans, Nº de consultes realitzades a la unitat d'agricultura urbana; Nº de programes implantats, Nº de persones inscrites als programes de millora, kg. de palla distribuïts en els horts anualment, tipologia d'assessorament realitzat, Nº d'accions de difusió del servei d'assessorament realitzades.

2 FITXES DE LES ACCIONS

3.1.1

E3 | GOVERNANÇA I SOCIETAT

L1.RECONNEXIÓ HORTA-CIUTAT

L1

A.1.1 CREACIÓ DE LA XARXA D'AGRICULTURES URBANES (XAU) AMB ELS POTENCIALS AGENTS IMPLICATS (HORTS MUNICIPALS, COMUNITARIS I SOCIALS, ESCOLARS, DEMOSTRATIUS, HORTS TRADICIONALS, ETC)

OBJECTIU ESTRATÈGIC

02. POTENCIAR ELS BENEFICIS SOCIALS. GOVERNANÇA I COORDINACIÓ

OBJECTIU ESPECÍFIC

- Facilitar les relacions entre els agents implicats en agricultures urbanes per a poder crear una Xarxa d'Agricultures Urbanes a la ciutat de València.

DESCRIPCIÓ

L'objectiu d'esta acció és formalitzar relacions amb tots els agents implicats en les agricultures urbanes per a desenvolupar conjuntament un espai col·laboratiu capaç de generar sinergies i aliances i treballar al mateix temps en la creació de nexes d'unió ciutat-horta. La proximitat, no sols territorial sinó també social i cultural, pot propiciar la formació d'una xarxa de cooperació que constitueisca una base per a l'acció col·lectiva i la innovació.

Durant el procés de participació s'ha mostrat interès entre els agents a establir ponts de connexió entre els agents implicats en les agricultures urbanes i l'Horta, per tant, esta acció té com a objectiu potenciar el treball en xarxa i aglutinar sota la denominació Xarxa d'Agricultures Urbanes a totes les iniciatives relacionades amb l'agricultura urbana a València. Actualment a la nostra ciutat les iniciatives d'hortos. L'intercanvi d'experiències entre horts (siguen comunitaris, d'oci, socials, científics- demostratius, escolars, vinculats a estructures agràries tradicionals) és una oportunitat per a crear xarxa. Hi ha molta diversitat de models (gestió compartida, autogestió comunitària, individual).

La XAU es configura com una útil eina per a fomentar i consolidar les manifestacions agrícoles dins de la nostra ciutat, per a enfortir la relació entre els horts urbans municipals, horts comunitaris i socials, escolars, educatius, horts tradicionals, i fomentar la incorporació d'altres entitats o agents (AMPES, universitats, servicis i entitats públiques, associacions veïnals, culturals, ONG i associacions vinculades al medi ambient, agricultura, formació, etc.) a incorporar-se per a crear sinergies de col·laboració, fer intercanvi de sabers, d'aprenentatge dels usos i costums de l'Horta, l'establiment de col·laboracions amb servicis públics per a donar suport en el subministrament de material vegetal, amb el banc de la palla, compartir servicis comunitaris (ex. maquinària, llavors, planters), formació, intercanvi de llavors tradicionals...

Els horts escolars-educatius són també una peça important a integrar que podrien necessitar suport en el subministrament de material, ferramentes, accions de preparació i disseny de l'hort). Des del sector educatiu es proposa poder implicar als mateixos alumnes dels cicles formatius que han de desenvolupar pràctiques en centres de treball en els horts escolars, urbans, etc. Seria una manera de crear sinergies i donar continuïtat a l'ensenyament que han rebut. A vegades els centres educatius no tenen recursos o la capacitat de tindre professorat per a desenvolupar projectes d'hortos escolars però un suport d'estes característiques seria una bona oportunitat.

Els principis fonamentals per a la conformació de la xarxa seran el coneixement mutu, la confiança recíproca, la interacció, l'intercanvi i la comunicació, i la generació d'informació i coneixement que generarà el seu propi desenvolupament. Mitjançant l'establiment de lligams de cooperació, es podran aconseguir objectius comuns els resultats dels quals, tangibles o intangibles, revertiran positivament al conjunt de la societat.

La XAU ha de ser capaç de permetre la difusió d'informació i coneixement, generar dinàmiques d'aprenentatge col·lectiu i ser una base per a la innovació i l'acció col·lectiva.

Es tracta de contribuir a generar un clima de confiança mútua entre els actors que faça possible la concertació/cooperació i propicie un sentiment d'identitat col·lectiva capaç de sustentar projectes comuns i la mobilització de les societats locals a favor d'objectius estratègics de caràcter col·lectiu.

Des dels agents s'ha proposat, com a pas previ, organitzar trobades informals amb les iniciatives d'horts que hi ha a València com a una primera aproximació per a anar generant llaços de confiança.

Els integrants de la XAU han de poder accedir amb més facilitat als a servicis de suport comentats amb anterioritat.

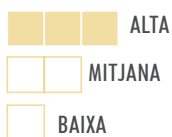

POTENCIALS AGENTS IMPLICATS

Horts urbans municipals, horts comunitaris i socials, escolars, educatius, horts tradicionals, OAM Parcs i Jardins, Regidoria d'Agricultura i Horta, Consell Agrari, Àrea d'Ecologia Urbana, Servici de Servici de participació ciutadana, ONG i entitats ambientals, AMPES, universitats, Servicis i entitats públiques, associacions veïnals, culturals, mercats agroecològics, llauradors/es professionals.

PRIORITAT DE L'ACCIÓ

RELACIÓ AMB ALTRES ACCIONS

3.3.1, 3.1.3

INDICADORS

Nº entitats adherides a la Xarxa, Nombre de col·laboracions entre entitats que puguen engegar-se, Nº canals de comunicació utilitzats, Nº de comunicacions fetes a la Xarxa, Nº de trobades.

2 FITXES DE LES ACCIONS

3.1.2

E3 | GOVERNANÇA I SOCIETAT

L1.RECONNEXIÓ HORTA-CIUTAT

A.1.2 PROMOURE LA COL-LABORACIÓ AMB ENTITATS DE RECERCA I CONTRIBUTIÓ A LA DIFUSIÓ CIENTÍFICA

L1

OBJECTIU ESTRATÈGIC

02. POTENCIAR ELS BENEFICIS SOCIALS. GOVERNANÇA I COORDINACIÓ

OBJECTIU ESPECÍFIC

- Facilitar l'intercanvi d'experiències i col·laboracions entre el sector científic i grups d'investigació i la ciutadania.

DESCRIPCIÓ

València compta amb diverses institucions, observatoris, entitats de recerca en l'àmbit de l'agricultura urbana, la sobirania alimentària, els servicis ecosistèmics que generen les agricultures urbanes (Càtedra de l'Horta de la Universitat de València, Las Naves, OMAV, Càtedra Terra Ciutadana de la Universitat Politècnica de València, el Centre d'Estudis Valencià del Reg (CVER), la Societat Espanyola d'Agricultura Ecològica, el Centre d'Estudis Alimentació Mundial (CEMAS), entre altres). A més, València està participant en el projecte Grow Green Benicalap, finançat pel projecte europeu H2020 cerca el desenvolupament de solucions basades en la naturalesa que puguen donar resposta als reptes i necessitats que plantegen les ciutats hui en dia o avaluar l'impacte sobre la salut (Xarxa Salut GVA-Avalua.Lab Las Naves) d'este projecte. Són accions relacionades amb els desafiaments del canvi climàtic, la sostenibilitat i la salut.

No cal oblidar que les agricultures urbanes són una oportunitat per a visibilitzar l'Horta en la ciutat. És una qüestió molt comentada entre els diferents agents entrevistats. S'hauria de treballar en com fer-ho. Des de diferents entitats i àmbits ja es treballa en recuperar el paper de l'Horta en la ciutat. Des d'aproximacions més divulgatives, científiques, o tècniques a pràctiques. Hi ha encara vincles no sempre visibles que es podrien recuperar a escala simbòlica, o a escala funcional estudiant tots els condicionants (patrimoni hidràulic, alqueries, barraques, molins, ceberes...).

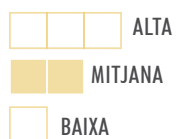
L'acció està orientada a fomentar espais de trobada per a donar a conèixer a la ciutadania, i sobretot a les persones usuàries, tècniques i gestores dels horts, la recerca que s'està fent i les innovacions i millores i coneixement que podrien aportar-se a l'agricultura urbana. D'estes trobades podrien sorgir noves col·laboracions entre les agricultures urbanes i les institucions de recerca, si hi ha cooperació i comunicació els resultats científics podrien tindre un retorn tangible i una aplicació en la millora socioambiental.

Esta acció està directament vinculada amb l'eix 2, en les accions 2.1.4.

POTENCIALS AGENTS IMPLICATS

OAM Parcs i Jardins, Regidoria d'Agricultura i Horta, Consell Agrari, Àrea d'Ecologia Urbana, Consell de l'Horta, CEMAS, Las Naves, Xarxes locals i supralocals, DG Salut Pública GVA.

PRIORITAT DE L'ACCIÓ

RELACIÓ AMB ALTRES ACCIONS

3.3.1, 3.1.3, 2.1.4

INDICADORS

Nº de col·laboracions entre entitats que puguen engegar-se.

2 FITXES DE LES ACCIONS

3.1.3

E3 | GOVERNANÇA I SOCIETAT

L1.RECONNEXIÓ HORTA-CIUTAT

A.1.3 ESTABLIR SINERGIES AMB XARXES EXISTENTS (LOCALS, NACIONALS, INTERNACIONALS) IMPLICADES EN AGRICULTURA URBANA PER A L'INTERCANVI D'EXPERIÈNCIES

L1

OBJECTIU ESTRATÈGIC

02. POTENCIAR ELS BENEFICIS SOCIALS. GOVERNANÇA I COORDINACIÓ

OBJECTIU ESPECÍFIC

- Visibilitzar cap a l'exterior les agricultures urbanes de la ciutat i buscar sinergies amb altres xarxes, projectes, o experiències externes.

DESCRIPCIÓ

Durant el procés de participació els agents han expressat la importància de crear vincles i sinergies amb xarxes més globals per a poder compartir problemes i buscar solucions als problemes locals.

D'una banda, es presenta l'oportunitat de vincular les Agricultures Urbanes de València mitjançant el pla amb les estratègies municipals com per exemple l'Estratègia Alimentària de València 2030, l'Estratègia Urbana de València 2030 en la que s'està treballant, el futur Pla Verd i de la Biodiversitat, etc. S'ha d'intentar maximitzar les sinergies entre els plans i les estratègies de l'Ajuntament fent una planificació conjunta per a donar més impacte a les iniciatives i desenvolupar-les de manera més transversal. Les estratègies de la ciutat tenen molts objectius en comú per a contribuir a una ciutat més sana, justa i sostenible.

D'altra, amb el Consell de l'Horta pels plans supramunicipals (PAT de l'Horta, PDA de l'Horta, etc) així com la col·laboració amb xarxes locals i supralocals (Xarxa d'Horts Municipals de València, Xarxa de Municipis Sostenibles de la Província de València) i la inclusió en xarxes de col·laboració nacionals (Xarxa De ciutats per l'Agroecologia) i internacionals perquè siga integrat amb la visió comuna en la qual s'està treballant també des d'Europa, des dels àmbits internacionals com la FAO. València compta amb Centre Mundial de València per a l'Alimentació Urbana Sostenible (CEMAS) com institució facilitadora d'informació i coneixement amb gran capacitat de gestió i connexió a escala mundial i en permanent contacte amb altres agències de Nacions Unides vinculades a estos processos, així com a entitats públiques i privades, fundacions i centres d'investigació.

L'any 2021 Barcelona serà la Capital Mundial de l'Alimentació Sostenible <https://alimentaciosostenible.barcelona/ca> i en el marc d'esta capitalitat es desenvoluparà la Trobada Estatal d'Agricultura Urbana a la tardor de 2021 amb la participació de diferents ciutats de l'estat espanyol. Este aplec és una oportunitat per donar a conèixer i presentar el projecte a nivell extern i crear sinergies amb altres experiències.

POTENCIALS AGENTS IMPLICATS

OAM Parcs i Jardins, Regidoria d'Agricultura i Horta, Àrea d'Ecologia Urbana, Consell de l'Horta, CEMAS, Las Naves, Xarxes locals i supralocals, Xarxa d'horts, Servei d'Educació, Universitats, universitats populars, entitats agràries professionals.

PRIORITAT DE L'ACCIÓ

ALTA

MITJANA

BAIXA

RELACIÓ AMB ALTRES ACCIONS

3.1.1

INDICADORS

Nº de sinergies establertes, Nº de presentacions fetes (locals, nacionals, internacionals).

2 FITXES DE LES ACCIONS

3.1.4

E3 | GOVERNANÇA I SOCIETAT

L1.RECONNEXIÓ HORTA-CIUTAT

L1

A.1.4 INTERCANVI D'EXPERIÈNCIES (AGRICULTORS PROFESSIONALS, AGRICULTORS URBANS, HORTS EDUCATIUS, HORTS COMUNITARIS I SOCIALS, ETC.).

OBJECTIU ESTRATÈGIC

02. POTENCIAR ELS BENEFICIS SOCIALS. GOVERNANÇA I COORDINACIÓ

OBJECTIU ESPECÍFIC

- Facilitar i reforçar la realització d'intercanvis de coneixements, experiències i valors i aprofitar l'experiència dels diferents agents locals involucrats en iniciatives tant d'agricultura urbana com periurbana.

DESCRIPCIÓ

La proximitat de l'Horta a la ciutat de València és una fortalesa com a espai productiu, declarada com a Sistema Important del Patrimoni Agrícola de la Humanitat (SIPAM) pel seu regadiu històric, com a peça de la infraestructura verda..., etc. Un espai agrari periurbà que compleix un paper multifuncional, més enllà dels valors productius derivats de l'activitat agrària periurbana i que han de tenir-se presents i no perdre's de vista. Té la capacitat, entre altres, de generar servicis cap a la ciutat, i tot això és possible gràcies al llauradors/es que mantenen este territori. Malgrat això, hi ha una falta de connexió no sols física si no també mental entre l'espai urbà i l'Horta i és necessari recuperar els vincles perduts o ensopits.

Esta acció es proposa per recuperar vincles horta-ciutat d'una manera experiencial mitjançant:

Intercanvi d'experiències amb llauradors/es professionals. És una oportunitat poder comptar amb el testimoni i el coneixement de persones que es dediquen professionalment a cultivar

Intercanvi d'experiències de diferents tipologies d'agricultura urbana (horts municipals, socials, comunitaris, escolars, demostratius, vinculats a estructures agràries tradicionals, etc) amb visites a altres projectes d'horts. El coneixement d'altres experiències, pot aportar nombroses idees als hortolans/es així com l'inici de relacions o projectes conjunts entre els diferents projectes d'horts visitats.

Intercanvis intergeneracionals. La participació de persones de la tercera edat amb estos coneixements en esta mena de pràctiques formatives fomenta la integració i valoració d'este col·lectiu dins la comunitat. Es proposa un acostament intergeneracional que siga capaç d'intercanviar coneixement, experiències i valors entre majors i joves. Les escoles han de tindre també un paper rellevant dins d'este pla.

Intercanvis agraris interculturals. Dins de la ciutat de València conviuen persones de diferents nacionalitats, diferents cultures, compartir el coneixement agrari des de diferents òptiques pot enriquir els espais i a més afavorir la convivència i la integració en els barris.

També es podrien preveure accions formatives de **recuperació de la cultura hortícola vernacular.** Els cursos, conferències i demostracions pràctiques de les tècniques tradicionals permeten divulgar un patrimoni

immaterial de gran valor i, alhora, en promouen l'ús entre les noves generacions. La recuperació de moltes d'estes pràctiques, generalment més adaptades al medi i més respectuoses amb l'entorn, té beneficis tant ecològics com paisatgístics. Els horts demostratius-divulgatius com el que es planteja en el Jardí Botànic anirien en esta línia de treball,

POTENCIALS AGENTS IMPLICATS

OAM Parcs i Jardins, Regidoria d'Agricultura i Horta, Àrea d'Ecologia Urbana, Consell de l'Horta, CEMAS, Las Naves, Xarxes locals i supralocals, Xarxa d'horts, Servei d'Educació, Universitats, universitats populars, entitats agràries professionals.

PRIORITAT DE L'ACCIÓ

ALTA

MITJANA

BAIXA

RELACIÓ AMB ALTRES ACCIONS

3.2.6, 3.3.1, 3.3.3

INDICADORS

Nº d'accions d'intercanvi programades i desenvolupades.

2 FITXES DE LES ACCIONS

3.2.1

E3 | GOVERNANÇA I SOCIETAT

L2.COORDINACIÓ INTERNA, ACCÉS A LA INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ CIUTADANA

A.2.1 CREAR LES ESTRUCTURES DE COORDINACIÓ D'AGRICULTURA URBANA PER A DONAR SUPORT MUNICIPAL I GENERAR ESPAIS DE PARTICIPACIÓ

L2

OBJECTIU ESTRATÈGIC

02. POTENCIAR ELS BENEFICIS SOCIALS. GOVERNANÇA I COORDINACIÓ

OBJECTIU ESPECÍFIC

- Definir l'òrgan impulsor, els mecanismes interns i la estructura per a poder coordinar, gestionar i implementar el Pla d'Agricultures Urbanes.

DESCRIPCIÓ

Una de les febleses detectades al diagnòstic és que manca més coordinació municipal interna i suport municipal per a impulsar les agricultures urbanes. S'està millorant en la coordinació municipal però encara manca molt treball per a fer. Actualment no existeix una unitat específica responsable d'estos temes i s'haurà de definir el seu encaix dins de l'organigrama municipal. Es necessiten protocols interns per a millorar la comunicació i canalitzar les demandes, o dotar de recursos (tècnics, econòmics, organitzatius) que ajuden a crear estructures àgils i operatives. S'ha expressat la necessitat de tindre una visió conjunta per abordar millor la implementació de les agricultures urbanes, treballar en la transversalitat a l'hora de donar suport a l'agricultura urbana.

En primera instància, es necessita un **nucli gestor impulsor** per a coordinar i gestionar la implantació del pla. Cal definir l'òrgan o equip polític-tècnic (responsable polític, directiu i tècnic/s) que s'encarregarà d'impulsar i dirigir la coordinació. Després assignar els responsables tècnics (departaments o servicis) de l'execució de les diferents actuacions i els recursos necessaris per a dur-les a terme. És a dir, cal avaluar si amb els recursos existents és possible fer-ho, analitzant que es necessita, quants recursos (econòmics, de personal, mitjans...) requerirà, quines competències, responsabilitats, etc.

En la definició dels recursos necessaris cal tindre en compte almenys els següents punts:

- Recursos humans, si es necessita reforçar l'equip que s'encarregarà de l'impuls d'este pla comptant amb recursos humans específics que es dediquen al mateix.
- Recursos econòmics, detallant la partida econòmica que es precisa per a la gestió de cada actuació transversal nova que s'ha dissenyat, així com el Servici o Secció responsable de la seua implementació.
- Recursos de noves tecnologies, detallant aquells que es precisen segons les diferents actuacions.
- Temps, fent una previsió de l'exigència als diferents agents implicats en el projecte, tant per a les sessions presencials de participació i formació en el projecte transversal, com per al treball encomanat.

Per a articular la participació i coordinació s'haurien de contemplar aspectes com:

- La identificació dels diferents agents que prendran part d'este procés, tant dins com fora de l'Ajuntament
- El mantindre oberts i actius els canals informatius-comunicatius, formals i informals, entre tots ells.
- L'establiment dels diferents nivells d'implicació i expectativa dels participants.
- Assegurar la transparència i l'accessibilitat a la informació i al coneixement disponible

Actualment les demandes d'iniciatives d'agricultura urbana (horts principalment) arriben per diversos canals, directament al Servei de Jardineria Sostenible, o al Servei de Participació en les convocatòries de Decidim València, o algunes son derivades al Servei d'Agricultura i Horta. Però no hi ha ni un protocol intern establert ni extern i segurament pel camí, es perden possibles oportunitats d'iniciatives.

Durant el procés d'elaboració del Pla d'Agricultures Urbanes s'ha constituït una primera **comissió tècnica interdepartamental** de treball anomenada Taula d'Agricultures Urbanes, amb representació de l'Organisme Autònom de Parcs i Jardins i Escola de Jardineria (OAM), la Regidoria d'Agricultura, Horta i Pobles, la Regidoria d'Ecologia Urbana, i el Servei de Jardineria Sostenible. Este grup de treball/seguiment és clau per anar definint el full de ruta del futur pla i per a definir un protocol intern implicant a altres serveis de l'Ajuntament (ex. Participació Ciutadana, Urbanisme, Educació...) per donar un millor servei a la ciutadania i canalitzar les demandes que puguen arribar.

Esta comissió, podria continuar i invitar a formar part a altres serveis i estar coordinada des del "òrgan d'impuls i gestió", haurà de funcionar com un equip de treball interdisciplinari amb un objectiu comú centrat en donar visibilitat i resposta des dels diferents sectors al contingut del pla.

S'ha proposat fer una unitat específica d'agricultura urbana que ajudaria a coordinar i podria canalitzar tant la informació com les accions a implementar. Esta unitat podria integrar-se dins d'altres òrgans. En tot cas, s'haurà d'estudiar i treballar entre els diferents òrgans de decisió per a establir quina serà l'estructura a desenvolupar segons els recursos tècnics i econòmics disponibles.

POTENCIALS AGENTS IMPLICATS

Regidoria d'Agricultura, Horta i Pobles, Consell Agrari, Àrea d'Ecologia Urbana, Servei de Participació Ciutadana, Servei d'Educació, Servei de Benestar Social i Integració, Servei de Joventut, Servei de Planejament, Servei de Patrimoni, Servei d'Envel·liment actiu, OAM Parcs i Jardins.

PRIORITAT DE L'ACCIÓ

■ ■ ■ ALTA
■ ■ MITJANA
■ BAIXA

RELACIÓ AMB ALTRES ACCIONS

3.2.2

INDICADORS

Nº reunions de coordinació desenvolupades/any , informe semestral de seguiment de les accions del pla, Denifició d'Òrgan Gestor.

2 FITXES DE LES ACCIONS

3.2.2

E3 | GOVERNANÇA I SOCIETAT

L2.COORDINACIÓ INTERNA, ACCÉS A LA INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ CIUTADANA

L2

A.2.2 DESPLEGAR INSTRUMENTS INFORMATIUS SEGONS ELS DESTINATARIS (TÈCNICS, CIUTADANIA) COM UN ESPAI D'ÚS INTERN, TELÈFON D'ATENCIÓ CIUTADANA, ETC.

OBJECTIU ESTRATÈGIC

02. POTENCIAR ELS BENEFICIS SOCIALS. GOVERNANÇA I COORDINACIÓ

OBJECTIU ESPECÍFIC

- Definir i organitzar els instruments de comunicació i informació i la corresponent estructura en diferents nivells.

DESCRIPCIÓ

Els agents estan d'acord que existeix informació sobre agricultura urbana però de manera dispersa i no centralitzada. A això s'uneix que a la ciutat no existeix cap lloc/interlocutor específic que canalitze les demandes d'agricultura urbana i per tant, suposa un obstacle tant en l'inici com en el durant. La part prèvia de constituir-se com associació tampoc és fàcil i és un altre obstacle comentat durant les entrevistes. Respecte als canals de comunicació amb l'administració, s'expressa la necessitat i importància de constituir-se com a subjecte per a ser més visible i poder tindre veu quan es parla amb l'administració així com la necessitat de buscar interlocutors facilitadors dins de l'administració.

Cal buscar instruments per a aconseguir que la informació sobre agricultura urbana pugui arribar tant a la ciutadania interessada com al personal tècnic municipal. L'òrgan gestor i impulsor ha de coordinar i definir quins seran els canals de comunicació i informació i s'encarregarà de la seua implementació.

Crear un espai d'ús intern amb informació administrativa centralitzada sobre agricultura urbana a València on el personal tècnic municipal tinga a disposició protocols, material normatiu (si hi ha normativa específica), i divulgatiu (guies ciutadanes) contacte de persones referents de les àrees o seccions implicades (Organisme Autònom de Parcs i Jardins, Servei de Jardineria Sostenible, d'Agricultura, etc.), models de convenis i recull de convenis signats per l'Ajuntament amb les entitats que gestionen agricultures urbanes, accés a possibles subvencions o ajudes que podrien vincular-se a projectes en esta matèria, base de dades d'iniciatives d'agricultures urbanes.

Cal per tant **definir un pla de comunicació interna** amb la finalitat d'assegurar la transparència en el desenvolupament del pla a tots els agents que intervenen en este. S'ha proposat fer alguna jornada formativa interna per al personal de l'ajuntament que pugui estar implicat coneixga el funcionament, fomentar la col·laboració interdepartamental, etc.

Serà important que per a canalitzar bé les demandes i per tant **habilitar canals que garantisquen un flux continu d'informació ciutadana**, com poden ser un telèfon d'atenció, correu electrònic o instàncies en el registre general seguint el protocol intern establert. És a dir, que quan una persona pugui preguntar, la seua demanda siga dirigida correctament i se li pugui orientar adequadament.

L'aglutinament de la informació en un únic espai, com per exemple una web és molt recomanable perquè la comunicació i informació cap al agricultor/a urbà i la ciutadania és una part molt important per a l'èxit futur del Pla. L'espai web podria organitzar-se per a informar i comunicar el Pla, les accions en marxa, connectat amb les xarxes socials i actualitzat constantment.

Informació que es podria incloure: guies ciutadanes, plànol i informació de les iniciatives, els documents del Pla d'Agricultures Urbanes per a la consulta ciutadana, models de protocols, normativa existent, banc de recursos, licitacions, etc.

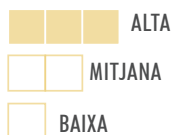

POTENCIALS AGENTS IMPLICATS

OAM Parcs i Jardins, Servei de Jardineria Sostenible, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Consell Agrari, Servei de Participació, altres departaments municipals.

PRIORITAT DE L'ACCIÓ

RELACIÓ AMB ALTRES ACCIONS

3.2.3

INDICADORS

Nº de consultes d'agricultura urbana registrades (via telefònica, via web, via registre, mail), Nºaccions de comunicació interna desenvolupats, protocols d'informació dissenyats, Nº visites a la web.

2 FITXES DE LES ACCIONS

3.2.2

E3 | GOVERNANÇA I SOCIETAT

L2.COORDINACIÓ INTERNA, ACCÉS A LA INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ CIUTADANA

A.2.2 ELABORAR UNA GUIA ORIENTATIVA PER A DESENVOLUPAR PROJECTES D'AGRICULTURA URBANA [REQUERIMENTS, OPCIONS, PASSOS...]

L2

OBJECTIU ESTRATÈGIC

02. POTENCIAR ELS BENEFICIS SOCIALS. GOVERNANÇA I COORDINACIÓ

OBJECTIU ESPECÍFIC

- Facilitar l'accés a la informació de la ciutadania oferint guies que orienten i il·lustren com poder fer agricultura urbana.

DESCRIPCIÓ

Durant el procés participatiu ha sigut reiterada la idea d'elaborar una guia ciutadana amb contingut específic per a facilitar l'accés a la informació en qüestions d'agricultura urbana. Una eina bàsica per conèixer fàcilment què ofereix l'Ajuntament als ciutadans i ciutadanes de València en esta matèria.

Esta guia ha de poder donar resposta (com, on, qui), d'una manera clara, senzilla, visual amb contingut gràfic, els següents aspectes:

- Passos a seguir per a iniciar un projecte d'agricultura urbana.
- Possibilitats que s'ofereixen (tipologies d'agricultures urbanes, iniciatives en marxa, etc)
- Requeriments necessaris
- Recursos disponibles

Adaptada a diferents destinataris, des d'un particular, un col·lectiu, ONG, associació, un centre educatiu, una entitat pública, una entitat privada, etc.

La guia es podria penjar dins d'un possible espai web específic d'agricultures urbanes o el que determine l'òrgan d'impuls i gestió.

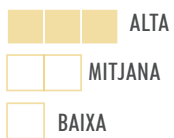

POTENCIALS AGENTS IMPLICATS

Consell Agrari, Regidoria d'Agricultura, Alimentació Sostenible i Horta, Àrea d'Ecologia Urbana, OAM Parcs i Jardins.

PRIORITAT DE L'ACCIÓ

RELACIÓ AMB ALTRES ACCIONS

3.2.1, 3.2.3, 3.2.4, 3.3.1, 1.1.1

INDICADORS

Nº de descàrregues de la guia online, Nº exemplars distribuïts.

2 FITXES DE LES ACCIONS

3.2.4

E3 | GOVERNANÇA I SOCIETAT

L2.COORDINACIÓ INTERNA, ACCÉS A LA INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ CIUTADANA

A.2.4 ESTUDIAR FÓRMULES D'ACORDS DE GESTIÓ SEGONS TIPOLOGIA D'AGRICULTURES URBANES.

L2

OBJECTIU ESTRATÈGIC

02. POTENCIAR ELS BENEFICIS SOCIALS. GOVERNANÇA I COORDINACIÓ

OBJECTIU ESPECÍFIC

- Dissenyar models i protocols interns i externs per a facilitar la gestió d'espais, elements en relació a les agricultures urbanes.

DESCRIPCIÓ

Durant el procés de participació els agents han manifestat que manquen protocols per a poder gestionar diferents espais, elements, relacionats amb les agricultures urbanes. Des de com poder gestionar un espai buit i donar-li un ús temporal, com poder encarregar-se d'elements com arbrat vinculat a un projecte comunitari, xicotets espais enjardinats de barri de manera comunitària...

Actualment no hi ha protocols establerts i seria recomanable poder crear models que puguen facilitar la gestió, mitjançant models d'acord marc de col·laboració entre administracions per a poder arribar a acords ràpids sobre espais de titularitat pública, també sobre solars i dotacions que estan sense ús.

Esta acció per tant, s'encarregarà d'estudiar i elaborar protocols com:

- Protocol per a la cessió temporal en precari d'espais buits.
- Protocol per a la gestió comunitària de elements com xicotets jardins, arbrat viari vinculats a un projecte comunitari
- Protocol de col·laboració interadministrativa (GVA-Ajuntament de València, Diputació-Ajuntament de València, òrgans autònoms i entitats públiques)..

S'hauran de contemplar aspectes com la duració, possibles pròrrogues. El criteri de la gestió comunitària, la component social, educativa ha de ser prioritària tant en la gestió, com la cessió.

Els protocols administratius, com que requereixen dels seus temps, han de començar a elaborar-se de manera prioritària.

POTENCIALS AGENTS IMPLICATS

Regidoria d'Agricultura, Alimentació Sostenible i Horta, Consell Agrari, Servei de Jardineria, Servei d'Educació, Servei de Joventut, Servei de Salut, Servicis Jurídics, Servei d'Administració, Servei de Patrimoni, Servicis Socials, Generalitat Valenciana, Diputació de València, OAM Parcs i Jardins.

PRIORITAT DE L'ACCIÓ

 ALTA

 MITJANA

 BAIXA

RELACIÓ AMB ALTRES ACCIONS

3.2.5

INDICADORS

Nº de protocols dissenyats, Nº d'usuaris que utilitzen estos protocols.

2 FITXES DE LES ACCIONS

3.2.5

E3 | GOVERNANÇA I SOCIETAT

L2.COORDINACIÓ INTERNA, ACCÉS A LA INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ CIUTADANA

A.2.5 AGILITZAR I FACILITAR ELS PROCEDIMENTS ADMINISTRATIUS PER ESTABLIR ACORDS AMB COL·LECTIUS I ENTITATS PER L'ACCÉS I GESTIÓ D'HORTS URBANS

L2

OBJECTIU ESTRATÈGIC

02. POTENCIAR ELS BENEFICIS SOCIALS. GOVERNANÇA I COORDINACIÓ

OBJECTIU ESPECÍFIC

- Sistematitzar els tràmits i procediments específics d'agricultura urbana que permeten donar una resposta més àgil i ràpida a la ciutadania que ho demana.

DESCRIPCIÓ

A València s'ha constatat que hi ha gran diversitat de situacions jurídiques respecte a la cessió dels espais on es desenvolupen horts urbans. El procés de creació o de gestió d'un hort està sotmés a un procés burocràtic lent i que a vegades es complica pels tràmits que s'han de desenvolupar.

Quan es parla de simplificar procediments, ens referim a fer molt més senzill qualsevol procés pel qual un òrgan pren decisions sobre iniciatives formulades per la ciutadania o el propi organisme. Alguns exemples de procediments administratius són: llicències, contractació pública o reclamacions. Agilitar tràmits, per part seua, significa augmentar la rapidesa amb què es realitza el pas successiu per a solucionar un assumpte amb un baix consum de recursos (intervenció humana).

Esta acció estudiarà la manera d'agilitzar i simplificar els procediments (des que s'identifica l'espai, s'indaga la titularitat i es demana la cessió d'ús a la propietat) amb els models que s'hauran de crear (acció A.2.4.). Esta acció requerirà tècnics d'administració general, personal tècnic especialitzat en temes jurídics, patrimoni que ajuden a proposar una solució-model a implementar. Una vegada definits models de gestió i models d'acords de col·laboració es necessitarà acompanyament quan entitats ciutadanes vulguen fer ús d'estos.

Caldrà també facilitar informació i assessorament jurídic a les entitats i col·lectius que volen iniciar-se en projectes d'agricultura urbana, ja que sovint desconeixen quin és el camí per poder disposar d'espais (convenis i acords de cessió d'espais, assessorament sobre la constitució o l'organització d'entitats jurídiques i dinamització comunitària per accedir als convenis, convocatòries, etc.).

Ara l'administració electrònica és molt més àgil i ha sistematitzat molts dels procediments. Podria estudiar-se dins de la seu electrònica de l'Ajuntament de València incloure els tràmits administratius específics vinculats a les agricultures urbanes.

POTENCIALS AGENTS IMPLICATS

Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Consell Agrari, Servei de Jardineria, Servei d'Educació, Servei de Joventut, Participacio ciutadana, Servei de Salut, Serveis Jurídics, Servei de Planejament, Servei de Patrimoni, Serveis Socials, entitats i col·lectius, gestors d'iniciatives d'agricultures urbanes, OAM Parcs i Jardins.

PRIORITAT DE L'ACCIÓ

 ALTA

 MITJANA

 BAIXA

RELACIÓ AMB ALTRES ACCIONS

3.2.4

INDICADORS

Nº de tràmits sol·licitats vinculats a agricultures urbanes.

2 FITXES DE LES ACCIONS

3.2.6

E3 | GOVERNANÇA I SOCIETAT

L2.COORDINACIÓ INTERNA, ACCÉS A LA INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ CIUTADANA

L2

A.2.6 DESENVOLUPAR CAMPANYES DE COMUNICACIÓ I DIFUSIÓ ENTRE LA CIUTADANIA PER POTENCIAR LES AGRICULTURES URBANES I CONSCIENCIAR LA CIUTADANIA SOBRE ELS SEUS BENEFICIS.

OBJECTIU ESTRATÈGIC

02. POTENCIAR ELS BENEFICIS SOCIALS. GOVERNANÇA I COORDINACIÓ

OBJECTIU ESPECÍFIC

- Comunicar a la ciutadania els beneficis de les agricultures urbanes mitjançant campanyes de difusió i accions i activitats de divulgació

DESCRIPCIÓ

La comunicació és fonamental per a l'èxit del Pla d'Agricultures urbanes. Cal explicar on, quan, com, per què i per a què es desenvolupa l'agricultura urbana en la ciutat. Una ciutadania ben informada valorarà molt més els horts que una ciutadania desconixedora i aliena al que succeeix en aquell nou espai que ha sigut ocupat i gestionat per alguns veïns i veïnes.

Així mateix, cal tindre en compte que este projecte ha d'emmarcar-se en un context més global com ha de ser la consecució dels objectius del Pla Verd i de la Biodiversitat per part de la ciutat de València, o la seua vinculació amb l'Estratègia Municipal Alimentària 2030. És important conscienciar a els/as ciutadans/as de la seua corresponsabilitat en el desenvolupament sostenible local (municipi) i en el global (el planeta), utilitzant per a això la seua participació en iniciatives d'agricultura urbana.

Cal tindre en compte, igualment, els diferents missatges i canals de comunicació per als diferents grups de població del municipi, orientant la informació per exemple a hortolans/es i no hortolans/es, al públic infantil, jove i/o persones majors, etc.

L'objecte primer d'esta acció serà dissenyar el pla de comunicació que contemplarà campanyes i accions de difusió. El Pla de comunicació externa haurà d'explicar de manera clara a la ciutadania el per què, el per a quin de la posada en marxa d'este Pla d'Agricultures Urbanes, el com s'ha gestat i dissenyat, i amb qui s'ha fet. S'ha d'anar donant compte de les accions que es van desenvolupant i, al mateix temps, obrir canals permanents de reflexió i valoració sobre el que s'està fent.

Amb la ciutadania es podrien fer accions com sessions de portes obertes per a contribuir a difondre l'alimentació saludable i de proximitat, la seguretat alimentària, per a fer degustacions de productes de l'Horta en els horts, inclús contemplar la possibilitat que els mateixos horts puguen ser punts de distribució pròxims de llauradors/es de l'Horta.

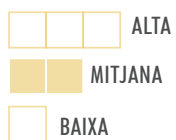

POTENCIALS AGENTS IMPLICATS

Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Consell Agrari, OAM Parcs i Jardins, Servei d'envelliment actiu, Universitat Popular, Càtedra Terra Ciutadana, Càtedra de l'Horta, Centres Educatius, Centres de Joventut, Universitats, Les Naus, teixit associatiu, CEMAS.

PRIORITAT DE L'ACCIÓ

RELACIÓ AMB ALTRES ACCIONS

2.1.3

INDICADORS

Nº de accions de difusió realitzades segon destinatari /any, Nº divulgacions en mitjans de comunicació.

2 FITXES DE LES ACCIONS

3.2.7

E3 | GOVERNANÇA I SOCIETAT

L2.COORDINACIÓ INTERNA, ACCÉS A LA INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ CIUTADANA

A.2.7 CANALITZAR LA DEMANDA/OFERTA DE RECURSOS D'AGRICULTURA URBANA (APP MÒBIL/WEB)

L2

OBJECTIU ESTRATÈGIC

02. POTENCIAR ELS BENEFICIS SOCIALS. GOVERNANÇA I COORDINACIÓ

OBJECTIU ESPECÍFIC

- Canalitzar l'oferta i la demanda dels recursos d'agricultura urbana amb la implantació de noves tecnologies que ho faciliten.

DESCRIPCIÓ

En general els agents es mostren d'acord en el fet que hi ha demanda d'este tipus d'espais en la ciutat, tant en l'àmbit d'usuari com a iniciatives que van sorgint. La demanda actual de parcel·les per a cultivar en els horts urbans supera l'oferta, hi ha llista d'espera d'usuaris interessats a cultivar.

Si la tendència augmenta i s'assenten bé les iniciatives que ja estan en marxa es podria dissenyar una aplicació per a canalitzar la demanda i l'oferta. Esta acció proposa dissenyar una aplicació (web, mòbil) per a posar en contacte persones que ofereixen recursos relacionats amb l'agricultura urbana i persones que en demanen recursos, no sols parcel·les si no ampliar-ho a eines i maquinària, llavors i planters, compostadores i compost, espais, etc.

Esta acció estaria relacionada amb la creació de la Xarxa d'agricultura urbana, plantejant també un possible sistema de préstec de material entre els horts, comptant amb la col·laboració de l'administració.

En el cas de recursos humans, també s'ha proposat que l'alumnat en pràctiques de cicles formatius en jardineria i agricultura pugui fer les pràctiques en centres de treball i una oportunitat pot ser l'escoles amb projectes d'hort escolar, també facilitar l'accés als joves al banc de terres municipal.

Es tracta d'una acció actualment no assenyalada com a prioritària però que cal tindre en consideració si les agricultures urbanes s'arrelen en la nostra ciutat.

POTENCIALS AGENTS IMPLICATS

Consell Agrari, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, OAM Parcs i Jardins, Servei de Jardineria Sostenible, ciutadania, associacions veïnals, culturals, col·lectius, propietaris de parcel·les i terrenys, xarxa d'horts, centres escolars.

PRIORITAT DE L'ACCIÓ

RELACIÓ AMB ALTRES ACCIONS

1.1.1

INDICADORS

Nº de descàrregues de l'app, Nº ofertes/demandes inscrites a l'app.

2 FITXES DE LES ACCIONS

3.3.1

E3 | GOVERNANÇA I SOCIETAT

L3.VISIBILITZAR I DONAR SUPORT A LES INICIATIVES D'AGRICULTURA URBANA

A.3.1 DEFENSAR I DONAR VISIBILITAT A LES EXPERIÈNCIES D'AGRICULTURES URBANES DE LA CIUTAT

L3

OBJECTIU ESTRATÈGIC

02. POTENCIAR ELS BENEFICIS SOCIALS. GOVERNANÇA I COORDINACIÓ

OBJECTIU ESPECÍFIC

- Reconèixer, visibilitzar i valoritzar les iniciatives d'agricultura urbana que hi ha a València.

DESCRIPCIÓ

Amb la diagnosi s'ha iniciat a mapejar les iniciatives que en matèria d'agricultura urbana s'estan desenvolupant o estan iniciant-se a la ciutat de València. Una qüestió molt important que ha sigut repetida pels agents és la necessitat de visibilitzar les iniciatives ja existents i donar-les suport. *"S'hauria de prioritzar el fet de conèixer les iniciatives en funcionament i emergents, fer-les visibles a la ciutadania. En els barris les experiències es coneixen pel boca a boca o al carrer (la pandèmia ha visibilitzat espais que abans estaven més ocults), "Abans d'oferir espais d'oportunitat s'hauria d'asseure bé el que hi ha", "Allí on hi haja energia, donar suport i acompanyar."*

Per tant, serà objecte d'esta acció continuar el treball inicial de mapeig elaborat amb la finalitat que siga una ferramenta de consulta pública per a la ciutadania, un mapa d'agricultures urbanes que siga útil, que visibilitze el que hi ha, que oferisca informació de les tipologies d'agricultures que hi ha, informació de contacte, ubicació, etc.

El mapa web hauria de poder oferir:

- Informació qualitativa i quantitativa de les iniciatives d'agricultures urbanes identificades, afegint altres com els horts escolars, iniciatives privades. Mostrar la informació d'una manera organitzada i unificada.
- Informació actualitzada regularment (una o dues vegades a l'any) perquè els horts o les iniciatives d'agricultura urbana són molt dinàmics i en poc de temps podrien canviar en qüestions com la gestió, la ubicació, millores internes, etc. Per tant, s'han de buscar sistemes àgils per a actualitzar la informació.
- Cercador, que siga àgil i intuitiu.

També es proposa tindre un mapa divulgatiu que puga descarregar-se per a la seua consulta i que puga estar disponible en paper en equipaments municipals socials, ambientals, culturals, etc.

A més, a nivell informatiu, els espais destinats a albergar agricultures urbanes podrien mostrar un cartell informatiu amb informació bàsica per a que la ciutadania poguera saber-ne més. Generalment es tracta d'espais de proximitat i per tant són espais de barri i seria una manera de donar visibilitat i permetre l'accés.

S'ha proposat fer jornades de portes obertes als barris per a mostrar els horts al veïnat.

S'haurà de visibilitzar els beneficis que aporten les agricultures urbanes, la capacitat que tenen de generar múltiples servicis ecosistèmics i també socioambientals. Els horts urbans són un ecosistema de convivència, pedagògics, d'integració de col·lectius, de teràpia. Permeten un contacte directe amb la terra amb la producció del menjar que consumim, i amb els valors de cooperació i solidaritat.

Els **horts comunitaris** promouen les relacions i l'intercanvi intergeneracional i intercultural i fomenten espais de trobada i socialització dels veïns i veïnes. Són espais de trobada, d'aprenentatge i de convivència. Els horts d'oci tenen beneficis per a la salut, el benestar físic, psíquic i emocional i les relacions socials i la convivència.

Altres agricultures urbanes invisibilitzades com podrien ser els xicotets horts particulars, familiars, veïnals, complixen funcions més d'autoproveïment i solen estar alienes a altres experiències que es desenvolupen a la ciutat.

Horts "científics-demostratius-educatius" com els del Parc Central, Jardí Botànic, UPV o futurs projectes que es plantegen. A la ciutadania li agrada veure espais cultivats, ben curats i poder participar d'una manera més puntual (visites, programes tutelats, etc.).

POTENCIALS AGENTS IMPLICATS

Servici de Planejament, OAM Parcs i Jardins, Servici Jardineria Sostenible, Servici de projectes de Jardineria i Parcs, Servici de Patrimoni, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Consell Agrari, Oficina d'Estadística, GEOPORTAL VLC, Servici de participació ciutadana, Servici d'Educació, Servici de Benestar Social i Integració, Servici d'envelliment actiu, Universitats, entitats socials, col·lectius, associacions veïnals, CEMAS, Les Naus, AMPEs.

PRIORITAT DE L'ACCIÓ

■ ■ ■ ALTA

□ □ MITJANA

□ BAIXA

RELACIÓ AMB ALTRES ACCIONS

1.1.1, 1.1.2

INDICADORS

Nº iniciatives d'agricultura urbana incorporades al plànol i a l'inventari, Nº de contactes de seguiment amb les iniciatives d'agricultura urbana.

2 FITXES DE LES ACCIONS

3.3.2

E3 | GOVERNANÇA I SOCIETAT

L3.VISIBILITZAR I DONAR SUPORT A LES INICIATIVES D'AGRICULTURA URBANA

A.3.2 FACILITAR L'ACCÉS ALS COL·LECTIUS VULNERABLES I EN RISC D'EXCLUSIÓ SOCIAL.

L3

OBJECTIU ESTRATÈGIC

02. POTENCIAR ELS BENEFICIS SOCIALS. GOVERNANÇA I COORDINACIÓ

OBJECTIU ESPECÍFIC

- Facilitar i equilibrar l'accés i la presència de col·lectius vulnerables i en risc d'exclusió en les iniciatives d'agricultura urbana de la ciutat.

DESCRIPCIÓ

Actualment a la ciutat de València hi ha diferents modalitats d'implicació en iniciatives d'agricultura urbana de col·lectius vulnerables i en risc d'exclusió social. Els horts poden esdevenir espais d'integració social si es tenen en compte les necessitats dels diversos col·lectius. Esta tipologia d'agricultura està concebuda per a afavorir processos d'integració social en comunitats amb risc d'exclusió (desenvolupament de comunitats marginals, inserció per mitjà de l'economia solidària i foment de la creació d'un teixit social).

Els horts de caràcter social que s'ha identificat a la nostra ciutat es troben situats en l'Horta i estan orientats a la producció (Xarxa Alimenta-Natzaret-La Punta que treballa amb migrants, Rebrots-Campanar amb població exreclusa) compten amb la capacitat d'inserció sociolaboral perquè formen una cadena de producció-distribució amb possibilitats de generar ocupació.

Però a més d'esta tipologia d'horts, trobem dins dels propis horts comunitaris i socials en l'àmbit urbà a entitats i associacions usuàries que treballen amb estos col·lectius (exemple: Associació Accem en els Horts escolars de Patraix, Associació Por ti Mujer en els horts de Sociopolis, Bona Gent en els horts de la AAVV Benimaclet, AICO en els horts de Malilla, APNAV en els horts de Cabanyal-Horta, Amaltea, residència Juana Maria, en l'hort de la Botja, entre altres).

Esta acció s'alinea amb accions de la revisió de l'Estratègia Alimentària de València, que ja recull l'impuls d'una xarxa d'horts socials que facilite l'accés a horts productius a persones usuàries de servicis socials o sectors vulnerables, per afavorir l'autoabastiment d'aliments amb criteris de producció agroecològica i proporcionant gratuïtament formació, assessorament i recursos materials per al desenvolupament de l'activitat, així com incloure programes de formació en hàbits de compra i habilitats de cuina, d'alimentació saludable i sostenible i corresponsabilitat.

S'haurà d'estudiar i contemplar la inclusió d'un criteri com és la vulnerabilitat que presenten els barris de València. Com s'ha vist, les agricultures urbanes exerceixen un paper important en el benestar social, la salut mental i física o la seguretat i sobirania alimentària. Als Estats Units existeixen casos d'èxit de la introducció d'agricultures urbanes en barris marginals, en els quals s'han reduït les taxes de criminalitat, la desocupació i han millorat el benestar emocional del veïnat.

Per tant, en els barris amb més dificultats econòmiques s'hauria de prioritzar que es puguen crear horts afavorint l'accés a les famílies amb dificultats, nous horts que possibiliten la inserció laboral a partir de programes de capacitatíó.

S'hauran de crear mecanismes de coordinació amb les diferents àrees municipals relacionades com servicis socials, salut, ecologia urbana, joventut, etc.

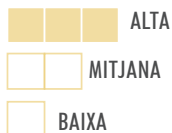

POTENCIALS AGENTS IMPLICATS

Consell Agrari, Servicí de Benestar Social i Integració, Servicí de Joventut, Servicí de Salut, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Servicí de Jardineria Sostenible, OAM Parcs i Jardins, associacions i ONG que treballen amb col·lectius vulnerables i en risc d'exclusió.

PRIORITAT DE L'ACCIÓ

RELACIÓ AMB ALTRES ACCIONS

3.3.1

INDICADORS

Nº ó % persones potencials beneficiaries accés iniciatives AAUU, Nº ó % de persones de col·lectius vulnerables que participen en iniciatives d'agricultura urbana.

2 FITXES DE LES ACCIONS

3-3-3

E3 | GOVERNANÇA I SOCIETAT

L3.VISIBILITZAR I DONAR SUPORT A LES INICIATIVES D'AGRICULTURA URBANA

A.3.2 FACILITAR LA CREACIÓ DE NOUS HORTS COMUNITARIS, HORTS SOCIALS-TERAPÈUTICS I ESCOLARS I OBRIR-LOS A LA CIUTADANIA.

L3

OBJECTIU ESTRATÈGIC

02. POTENCIAR ELS BENEFICIS SOCIALS. GOVERNANÇA I COORDINACIÓ

OBJECTIU ESPECÍFIC

- Fomentar la creació d'horts comunitaris, socials, escolars i contribuir a la millora i la seua consolidació.

DESCRIPCIÓ

Les agricultures urbanes tenen la capacitat de generar múltiples beneficis, no sols servicis ecosistèmics sinó també socioambientals. Els horts urbans són un ecosistema de convivència, pedagogia, d'integració de col·lectius, de teràpia, de creació de comunitat i de lligams. Permeten un contacte directe amb la terra amb la producció del menjar que consumim, i amb els valors de cooperació i solidaritat.

Els horts comunitaris es constitueixen com un punt de trobada entre el veïnat i són espais de participació directa a la ciutat, adquirint la responsabilitat en la cura i el manteniment d'uns espais verds i vius i tenen el potencial de crear comunitat desenvolupant pràctiques socioambientals beneficioses en múltiples aspectes. En l'eix de redistribució i socialització de la Estratègia Municipal Agroalimentària de València (EAMV) es contempla l'acció de promoure l'autoabastiment a través d'horts urbans comunitaris i de projectes de jardineria comestible en els espais verds/buits de la ciutat, amb programes de formació en hàbits de compra saludable i habilitat de cuina, com a ferramentes d'activació comunitària al voltant de l'alimentació saludable i sostenible.

Els horts socials són una eina amb nombrosos beneficis perquè creen espais d'integració que trenquen amb la segregació de persones en risc d'exclusió i fomenten la cohesió social, promocionen la regeneració ambiental, proporcionen benestar i salut als usuaris, capacitació i autosuficiència per a les persones que formen part. Dins de l'eix de redistribució i socialització de la Estratègia Municipal Agroalimentària de València (EAMV) es contempla l'acció de impulsar una xarxa d'horts socials per a facilitar l'accés a espais productius a persones usuàries de servicis socials o sectors vulnerables que està alineada amb mesures contemplades en el Pla de Servicis Socials.

Els horts escolars complixen funcions educatives i pedagògiques. i tenen la capacitat d'integrar-se integralment dins dels projectes educatius, és a dir, com a un recurs però més enllà ser una ferramenta pedagògica integral. La coordinació i sinègies amb el Servici d'Educació serà una peça clau per a desenvolupar esta tipologia d'horts. Obrir els horts escolars als barris, igual que ja els centres escolars cedeixen els espais per a activitats externes i existeix un protocol, pot plantejar-se també amb els horts, sobretot en els períodes que les escoles estan tancades (períodes vacacionals).

S'ha incidit en la importància d'acompanyar i involucrar a les associacions dels barris per a la implementació d'agricultures urbanes, especialment parant atenció a aquelles que tenen una component social i terapèutica.

Un tema que diferents agents consideren important és "repensar els sistemes d'alimentació sostenible", enfocament que ja des de la ciutat de València s'està treballant dins de l'Estratègia Agroalimentària. Dins del context de la seguretat alimentària, el nou consumidor més sensible i la valoració dels productes de proximitat.

L'impuls a la creació d'estos horts vetlarà pel foment de la gestió comunitària dels horts, tot garantint la participació activa tant dels usuaris com de l'Administració, la promoció de l'associacionisme entre els usuaris i el foment d'una cultura cooperativa, el foment d'estratègies participatives per a implicar diferents agents socials en els projectes d'horts i per a promoure aliances entre els propietaris dels terrenys, els usuaris i les entitats d'usuaris.

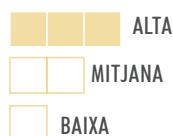

POTENCIALS AGENTS IMPLICATS

Consell Agrari, Associacions veïnals, entitats i col·lectius, Servei de Salut i Consum, Servei de Benestar Social i Integració, Servei de Jardineria Sostenible, Regidoria d'Agricultura, Alimentació sostenible i Horta, Servei d'Educació, Servei de Joventut, Centres Educatius, AMPEs, Servei d'envelliment actiu.

PRIORITAT DE L'ACCIÓ

RELACIÓ AMB ALTRES ACCIONS

1.1.1, 1.1.2, 3.3.2

INDICADORS

Nº d'iniciatives d'agricultura urbana iniciades segons tipologia/any.

3

ESTIMACIÓ ECONÒMICA

3 ESTIMACIÓ ECONÒMICA

A continuació, es presenta l'estimació econòmica del Pla d'Agricultures Urbanes per a la seua posada en marxa.

S'ha fet una estimació per cada acció a desenvolupar. Serà l'Òrgan Gestor l'encarregat d'estudiar, avaluar i gestionar els recursos necessaris (econòmics, de personal, mitjans) per a la seua implantació.

Nº	EIX	LÍNIA ESTRATÈGICA	ACCIÓ	ESTIMACIÓ ECONOMICA INICI (€)
1	01. TERRITORI I CIUTAT	1. MILLORA DE LA IMPLEMENTACIÓ DE LES AGRICULTURES URBANES EN LA CIUTAT	Acció 1.1 Definició de les diferents tipologies d'agricultura urbana a València.	3.000
2	01. TERRITORI I CIUTAT	1. MILLORA DE LA IMPLEMENTACIÓ DE LES AGRICULTURES URBANES EN LA CIUTAT	Acció 1.2 Mapeig d'espais d'oportunitat	9.000
3	01. TERRITORI I CIUTAT	1. MILLORA DE LA IMPLEMENTACIÓ DE LES AGRICULTURES URBANES EN LA CIUTAT	Acció 1.3 Incorporar les agricultures urbanes en la planificació urbana	9.000
4	01. TERRITORI I CIUTAT	1. MILLORA DE LA IMPLEMENTACIÓ DE LES AGRICULTURES URBANES EN LA CIUTAT	Acció 1.4. Aprofitar els equipaments existents en els barris per a fomentar les agricultures urbanes*	3.000
5	01. TERRITORI I CIUTAT	2. MILLORA DE LA INTEGRACIÓ PAISATGÍSTICA DE LES AGRICULTURES URBANES	Acció 2.1 Elaborar guies de criteris de disseny i integració paisatgística de les diferents tipologies d'agricultures urbanes.*	15.000
6	01. TERRITORI I CIUTAT	3. FOMENT DE LA INFRAESTRUCTURA VERDA INTEGRANT LES AGRICULTURES URBANES	Acció 3.1 Integrar l'agricultura urbana en la infraestructura verda municipal i afavorir la connexió amb la supramunicipal	3.000
7	02. AGROECOLOGIA I BIODIVERSITAT	1. PROMOCIÓ DEL MODEL AGROECOLÒGIC A LA CIUTAT	Acció 1.1 Elaborar una guia de bones pràctiques i sostenibilitat de les agricultures urbanes en la ciutat*	15.000
8	02. AGROECOLOGIA I BIODIVERSITAT	1. PROMOCIÓ DEL MODEL AGROECOLÒGIC A LA CIUTAT	Acció 1.2 Potenciar el compostatge comunitari als horts urbans	15.000
9	02. AGROECOLOGIA I BIODIVERSITAT	1. PROMOCIÓ DEL MODEL AGROECOLÒGIC A LA CIUTAT	Acció 1.3 Creació de sinergies amb els bancs de llavors tradicionals-GVA-, vivers municipals i xarxes d'intercanvi de llavors.	9.000
10	02. AGROECOLOGIA I BIODIVERSITAT	1. PROMOCIÓ DEL MODEL AGROECOLÒGIC A LA CIUTAT	Acció 1.4. Definició de requeriments i criteris de seguretat ambiental per a la implementació d'agricultures urbanes	6.000
11	02. AGROECOLOGIA I BIODIVERSITAT	2. FOMENT DE LA BIODIVERSITAT EN ELS ESPAIS D' AGRICULTURA URBANA	Acció 2.1 Estudiar la implantació d'estructures per la millora de la fauna urbana segons la normativa vigent*	15.000
12	02. AGROECOLOGIA I BIODIVERSITAT	2. FOMENT DE LA BIODIVERSITAT EN ELS ESPAIS D' AGRICULTURA URBANA	Acció 2.2 Promoure els horts en balcons, jardins i espais privats (Eix 3)	3.000
13	02. AGROECOLOGIA I BIODIVERSITAT	2. FOMENT DE LA BIODIVERSITAT EN ELS ESPAIS D' AGRICULTURA URBANA	Acció 2.3 Promoure convenis amb entitats ambientals per a fer seguiment de la biodiversitat als espais d'agricultura urbana	3.000
14	02. AGROECOLOGIA I BIODIVERSITAT	3. FORMACIÓ, ACOMPANYAMENT I ASSESSORAMENT A LES INICIATIVES D'AGRICULTURA URBANA	Acció 3.1 Programes formatius adaptats (biodiversitat cultivada, maneig de cultius, ús i maneig dels sistemes de reg, agricultura ecològica, compostatge)*	15.000
15	02. AGROECOLOGIA I BIODIVERSITAT	3. FORMACIÓ, ACOMPANYAMENT I ASSESSORAMENT A LES INICIATIVES D'AGRICULTURA URBANA	Acció 3.2 Implementar un Servei d'acompanyament i assessorament per a donar suport a les iniciatives d' agricultures urbanes (mediació, etc.)*	30.000
16	03. GOVERNANÇA I SOCIETAT	1. RECONNEXIÓ HORTA-CIUTAT	Acció 1.1: Creació de la Xarxa d'Agricultures Urbanes_XAU amb els agents implicats (horts municipals, comunitaris i socials, escolars, horts en Horts, teixit associatiu dels barris, universitats)	9.000
17	03. GOVERNANÇA I SOCIETAT	1. RECONNEXIÓ HORTA-CIUTAT	Acció 1.2 Promoure la col·laboració amb entitats de recerca i contribució a la difusió científica	3.000
18	03. GOVERNANÇA I SOCIETAT	1. RECONNEXIÓ HORTA-CIUTAT	Acció 1.3 Establir sinergies amb xarxes existents (locals, nacionals, internacionals) en agricultura urbana per l'intercanvi d'experiències).	9.000
19	03. GOVERNANÇA I SOCIETAT	1. RECONNEXIÓ HORTA-CIUTAT	Acció 1.4 Intercanvi d'experiències [professional horta/horts urbans -educatiu-oci, etc.).	9.000
20	03. GOVERNANÇA I SOCIETAT	2. COORDINACIÓ INTERNA, ACCÉS A LA INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ CIUTADANA	Acció 2.1 Crear les estructures de coordinació d'agricultura urbana per a donar suport municipal i generar espais de participació	40.000
21	03. GOVERNANÇA I SOCIETAT	2. COORDINACIÓ INTERNA, ACCÉS A LA INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ CIUTADANA	Acció 2.2 Desplegar instruments informatius segons els destinataris (tècnics, ciutadania) com ara un espai d'ús intern, Servei d'acompanyament municipal, telèfon d'atenció ciutadana, etc.	15.000
22	03. GOVERNANÇA I SOCIETAT	2. COORDINACIÓ INTERNA, ACCÉS A LA INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ CIUTADANA	Acció 2.3 Elaborar una guia orientativa per a desenvolupar projectes d'agricultura urbana (requeriments, opcions, pasos...)	9.000
23	03. GOVERNANÇA I SOCIETAT	2. COORDINACIÓ INTERNA, ACCÉS A LA INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ CIUTADANA	Acció 2.4 Estudiar fórmules d'acords de gestió segons tipologia d'agricultures urbanes.	9.000
24	03. GOVERNANÇA I SOCIETAT	2. COORDINACIÓ INTERNA, ACCÉS A LA INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ CIUTADANA	Acció 2.5 Agilitzar i facilitar els procediments administratius per establir acords amb col·lectius i entitats per l'accés i gestió d'iniciatives d'agricultura urbana	3.000
25	03. GOVERNANÇA I SOCIETAT	2. COORDINACIÓ INTERNA, ACCÉS A LA INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ CIUTADANA	Acció 2.6 Desenvolupar campanyes de comunicació i difusió entre la ciutadania per a potenciar les agricultures urbanes i sensibilitzar la ciutadania sobre els seus beneficis.	9.000
26	03. GOVERNANÇA I SOCIETAT	2. COORDINACIÓ INTERNA, ACCÉS A LA INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ CIUTADANA	Acció 2.7 Canalitzar la demanda/oferta d'agricultura urbana (app mobil/web)	3.000
27	03. GOVERNANÇA I SOCIETAT	3. VISIBILITZACIÓ I SUPORT A LES INICIATIVES D' AGRICULTURA URBANA	Acció 3.1 Defensar i donar visibilitat a les experiències d' agricultures urbanes de la ciutat	15.000
28	03. GOVERNANÇA I SOCIETAT	3. VISIBILITZACIÓ I SUPORT A LES INICIATIVES D' AGRICULTURA URBANA	Acció 3.2 Facilitar l'accés als col·lectius vulnerables i en risc d'exclusió social.*	9.000
29	03. GOVERNANÇA I SOCIETAT	3. VISIBILITZACIÓ I SUPORT A LES INICIATIVES D' AGRICULTURA URBANA	Acció 3.3 Facilitar la creació de nous horts comunitaris, horts socials-terapèutics i escolars i obrir-los a la ciutadania.*	60.000
TOTAL (€)				355.000

* Accions que necessitaran una dotació major en els següents anys (si s'han d'escometre p. ex. obres o intervencions)

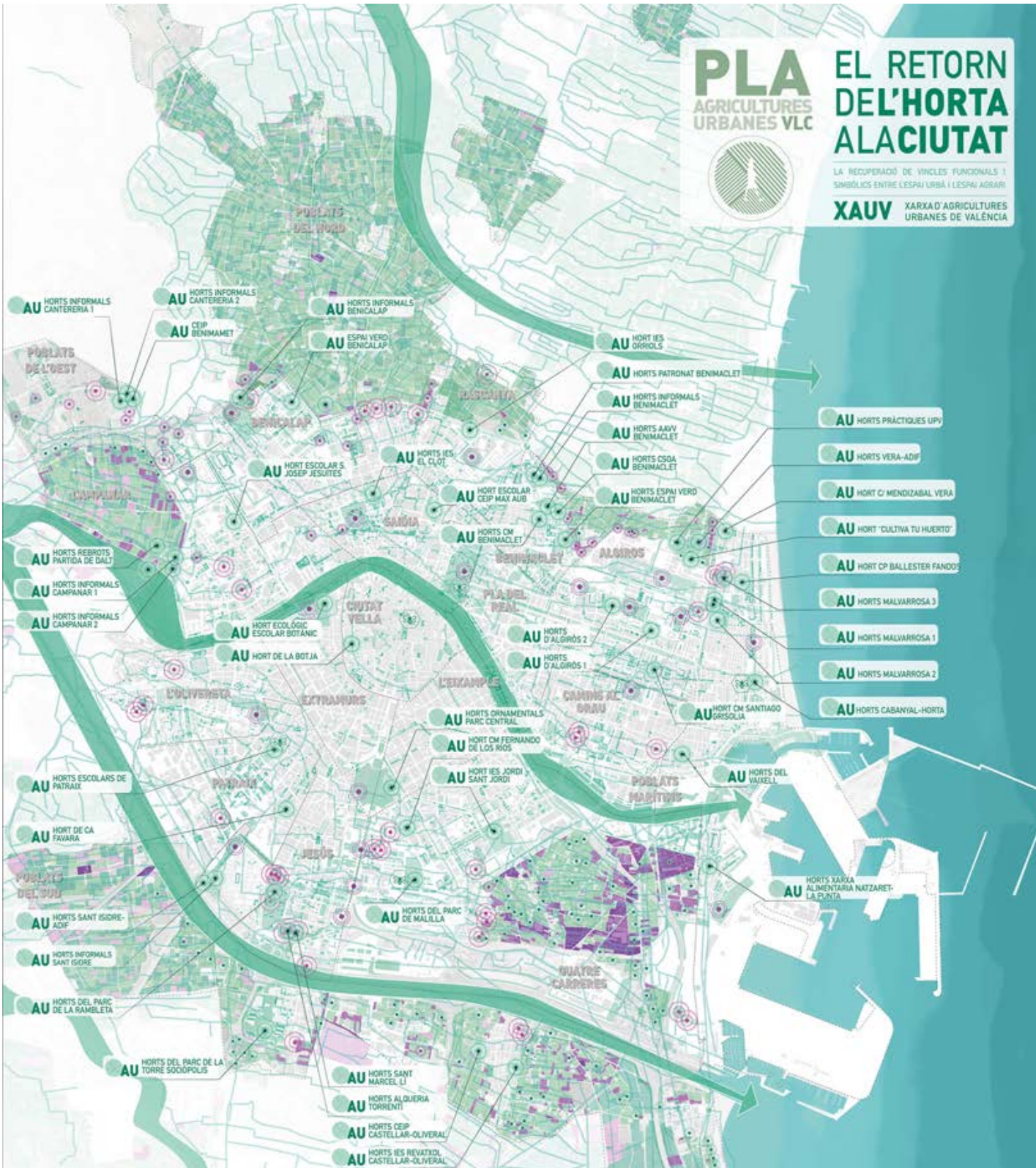
MASTERPLA AAUU VLC

PLA AGRICULTURES URBANES VLC

EL RETORN DEL'HORTA ALACIUTAT

LA RECUPERACIÓ DE VINCLÉS FUNCIONALS I SIMBOLICS ENTRE L'ESPAI URBÀ I L'ESPAI AGRARI

XAUV XARXA D'AGRICULTURES URBANES DE VALÈNCIA

- AU HORTS PRACTIQUES UPV
- AU HORTS VERA-ADIF
- AU HORT C/ MENDIZABAL VERA
- AU HORT 'CULTIVA TU HUERTO'
- AU HORT CP BALLESTER FANDOS
- AU HORTS MALVARROSA 3
- AU HORTS MALVARROSA 1
- AU HORTS MALVARROSA 2
- AU HORTS CABANYAL-HORTA

AGRICULTURES URBANES EXISTENTS

- AGRICULTURES URBANES + ENTITAT
- AGRICULTURES URBANES

AGRICULTURES URBANES POTENCIALS

- UBICACIONS PREFERENTS A LA CIUTAT
- UBICACIONS D'INTERÉS ESPECIAL
- UBICACIONS D'INTERÉS
- UBICACIONS APTES A L'HORTA
- SECTORS I ENCLAVS DE RECUPERACIÓ
- NÚCLES I ENCLAVS DE ABANDONAMENT PERMANENT I SINA SERRANA

XARXA DE RIES

COLMENA

ABRIGES DE FRUIT

Tipus de horts: Productiu, Recreatiu, Educatiu, Social, Comunitari, Espontani

Entenem per **AGRICULTURES URBANES (AAU)** els espais on es dona una activitat agrària que es més entès de la funció productiva. Les AAU són una expressió contemporània de complexitat de l'espai geogràfic per un conjunt de horts que aporten serveis ecosistèmics dins de l'infraestructura verda a la ciutat de València. A banda del retorn en forma de productes agrícoles, les AAU aporten serveis ecosistèmics culturals i de regulació.

Les AAU a València són un fenomen que cal impulsar i coordinar i per això es fa necessària la creació de la **XARXA D'AGRICULTURES URBANES DE VALÈNCIA (XAUV)**.

Les AAU potencials troben una ubicació preferent a l'àmbit urbà. Ara bé, les figures de regeneració de l'horta que proposa el **RETORN DE L'HORTA** com ara els sectors i els enclaus de recuperació, poden trobar una oportunitat d'integrar Agricultura Urbana. De la mateixa manera, les parcel·les amb un abandonament parcialment a la vora urbana i amb accessibilitat des de l'espai urbà podrien ser aptes per a les agricultures urbanes. D'aquesta manera es tracta d'evitar interferències amb l'agricultura per una banda, i re-qualificar la frontera urbà-rural, per l'altra.

Les Agricultura Urbana no fa referència només als horts urbans, les agricultures urbanes aprofiten totes les vocacions de cultiu a l'entorn metropolità. D'aquesta manera trobem horts comunitaris, espontanis, d'oci, tradicionals, terapèutics, educatius, botànics, de recerca, jardins-horts... De la mateixa manera, la gestió pot ser pública o privada. Són aquests coneixements d'activitats agràries tenen un pes específic a la gestió dels espais verds de la metròpoli i troppen una oportunitat de reconectar les persones amb el territori. **L'HORTA RETORNA A LA CIUTAT.**

Tipus de horts: Productiu, Recreatiu, Educatiu, Social, Comunitari, Espontani

PLA

AGRICULTURES URBANES VLC

**AJUNTAMENT
DE VALÈNCIA**